

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ÖZEL ÜNİVERSİTELERDE EĞİTİM GÖREN
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU
ÖĞRENCİLERİNİN ÜNİVERSİTEDE YAŞAM
KALİTE DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
HAREKET VE ANTRENMAN BİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Hakan YAŞAMIŞ

Danışman

Prof. Dr. Güner EKENCİ

İSTANBUL-2017

TEZ TANITIM FORMU

- YAZAR ADI SOYADI** : Hakan YAŞAMIŞ
- TEZİN DİLİ** : Türkçe
- TEZİN ADI** : ÖZEL ÜNİVERSİTELERDE EĞİTİM GÖREN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ÜNİVERSİTEDE YAŞAM KALİTE DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
- ENSTİTÜ** : İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
- ANABİLİM DALI** : Hareket ve Antrenman Anabilim Dalı
- TEZİN TÜRÜ** : Yüksek Lisans
- TEZİN TARİHİ** :
- SAYFA SAYISI** :
- TEZ DANIŞMANLARI** : Prof.Dr. Güner EKENCİ
- TÜRKÇE ÖZET** : Bu çalışmanın amacı, özel üniversitelerde eğitim gören beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin üniversitede yaşam kalite düzeylerinin değerlendirilmesidir.
Bu amaç doğrultusunda Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda okuyan, İstanbul Gelişim Üniversitesi'nden, Haliç Üniversitesi'nden, İstanbul Esenyurt Üniversitesi'nden ve Nişantaşı Üniversitesinden toplam 476 öğrenci ile anket gerçekleştirilmiştir.
Gönüllülerden Sosyo-demografik bilgi formu ve Üniversite Yaşam Kalitesi Ölçeği uygulamaları istenmiştir.
Elde edilen veriler SPSS 23.0 adlı paket program ile yapılmıştır. İstatistiki işlem olarak Mann Whitney U, Kruskal Wallis analizi uygulanmıştır.
Sonuç olarak; Üniversitede yaşam kalite düzeyinin yaş, cinsiyet gibi demografik özelliklere göre farklılık göstermediği, fakat üniversiteye göre farklılık gösterdiği belirlenmiştir.
- DAĞITIM LİSTESİ** : İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsüne

İmzası

Adı SOYADI

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ÖZEL ÜNİVERSİTELERDE EĞİTİM GÖREN
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU
ÖĞRENCİLERİNİN ÜNİVERSİTEDE YAŞAM
KALİTE DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
HAREKET VE ANTRENMAN BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Hakan YAŞAMIŞ

Danışman

Prof. Dr. Güner EKENCİ

İSTANBUL-2017

BEYAN

Bu tezin hazırlanmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğu, başkalarının ederlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğu, kullanılan verilerde herhangi tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez olarak sunulmadığını beyan ederim.

AD-SOYAD

TARİH

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, özel üniversitelerde eğitim gören beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin üniversitede yaşam kalite düzeylerinin değerlendirilmesidir.

Bu amaç doğrultusunda Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda okuyan, İstanbul Gelişim Üniversitesi'nden, Haliç Üniversitesi'nden, İstanbul Esenyurt Üniversitesi'nden ve Nişantaşı Üniversitesinden toplam 476 öğrenci ile anket gerçekleştirilmiştir.

Gönüllülerden Sosyo-demografik bilgi formu ve Üniversite Yaşam Kalitesi Ölçeği uygulamaları istenmiştir.

Elde edilen veriler SPSS 23.0 adlı paket program ile yapılmıştır. İstatistiki işlem olarak Mann Whitney U, Kruskal Wallis analizi uygulanmıştır.

Sonuç olarak; Üniversitede yaşam kalite düzeyinin yaş, cinsiyet gibi demografik özelliklere göre farklılık göstermediği, fakat üniversiteye göre farklılık gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Kalitesi, Yaşam Kalitesi Göstergeleri, Üniversite Yaşam Kalitesi

SUMMARY

The purpose of this research is to evaluate the life quality level of undergraduate students who are educating in School of Physical Education and Sport of four private universities.

Under this purpose 476 surveys conducted with students from four different universities. Participants were from İstanbul Gelişim University, Haliç University, İstanbul Esenyurt University and Nişantaşı University.

Participants were asked to answer the survey which consists of items regarding demographic variables and University Life Quality Scale.

The data obtained is analyzed by SPSS 23. Some statistical analysis such as Mann Whitney U and Kruskal Wallis is conducted.

The results demonstrate that there were significant differences between perceptions of participants educating in different universities. However, no significant differences were found according to age and gender.

Keywords: Life Quality, Life Quality Indicators, University Life Quality

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
SUMMARY	II
İÇİNDEKİLER	III
KISALTMALAR	IV
TABLO LİSTESİ	V
GRAFİK LİSTESİ	VI
EKLER LİSTESİ	VII
ÖNSÖZ	VIII
GİRİŞ	1
BÖLÜMLER	
BİRİNCİ BÖLÜM	
1.1. YAŞAM KALİTESİ	3
1.1.1. Ekonomik Göstergeler	6
1.1.2. Sosyal Göstergeler	7
1.1.3.Çevresel Göstergeler	7
1.1.4.Sağlık Göstergeleri	8
1.2. OKUL YAŞAM KALİTESİ	9
1.3. ÜNİVERSİTE YAŞAM KALİTESİ	10
1.4. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU YAŞAM KALİTESİ	11
1.5. OKUL YAŞAM KALİTESİ İLE İLGİLİ YAPILAN ARAŞTIRMALAR	13
İKİNCİ BÖLÜM	
2.1. ARAŞTIRMA PROBLEMİ ve ARAŞTIRMANIN AMACI	17
2.1.1. Evren ve Örneklem	17
2.1.2. Veri Toplama Yöntemi ve Veri Toplama Aracı	19
2.2.ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ	20
2.3. TANIMLAYICI İSTATİSTİKLER	22
2.3.1 Katılımcıların Tanımlayıcı İstatistikleri	22
2.3.2. Ölçeğin Tanımlayıcı İstatistikleri	27
2.4. HİPOTEZLERLE İLGİLİ BULGULAR	377
TARTIŞMA ve SONUÇ	444
ÖNERİLER	47
KAYNAKÇA	499

KISALTMALAR

BESYO: Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu

ÜYKÖ: Üniversite Yaşam Kalitesi Ölçeği

AÖÖ: Akademik Özyeterlilik Ölçeği

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Katılımcıların Yaşa Göre Dağılımı	22
Tablo 2. Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımı	23
Tablo 3. Katılımcıların Üniversitelere Göre Dağılımları	24
Tablo 4. Katılımcıların Sınıflara Göre Dağılımı	25
Tablo 5. Katılımcıların Yaşadıkları Yere Göre Dağılımı	25
Tablo 6. Katılımcıların Gelir Düzeyine Göre Dağılımı	26
Tablo 7. Araştırma Ölçeği	27
Tablo 8. Üniversitelere Göre Maddelerin Tanımlayıcı İstatistikleri	30
Tablo 9. Üniversite Öğrencilerinin Kaliteli Yaşam Algısı.....	34
Tablo 10. Üniversite Öğrencilerinin Kaliteli Yaşam Algısının Cinsiyetlere Göre Dağılımları	36
Tablo 11. Üniversite Öğrencilerinin Kaliteli Yaşam AlgısınınYaşa Göre Dağılımları	37
Tablo 12. Üniversite Öğrencilerinin Kaliteli Yaşam Ölçeliğinden Alınan Puanların Üniversitelere Göre Dağılımları	38
Tablo 13. Üniversite Öğrencilerinin Kaliteli Yaşam Algısının Öğrenim Gördüğü Sınıflara Göre Dağılımları	40
Tablo 14. Öğrencilerin Üniversite Yaşam Kalitesine İlişkin Algılarının Öğrenim Gördüğü Sınıflara Göre Dağılımları	41

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1. Katılımcıların Yaşa Göre Dağılımı	23
Grafik 2. Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımları	23
Grafik 3. Katılımcıların Üniversiteye Göre Dağılımları	24
Grafik 4. Katılımcıların Buldukları Sınıflara Göre Dağılımı	25
Grafik 5. Katılımcıların Yaşadıkları Yere Göre dağılımları	26
Grafik 6. Katılımcıların Gelir Düzeyine Ait Dağılımları	27

EKLER LİSTESİ

EK-A: KİŞİSEL BİLGİ FORMU

EK-B: ÜNİVERSİTE YAŞAM KALİTESİ ÖLÇEĞİ

ÖNSÖZ

“Özel Üniversitelerde Eğitim Gören Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Üniversitede Yaşam Kalite Düzeylerinin Değerlendirilmesi” adlı Yüksek Lisans tezimin yapılmasının her noktasında desteğini esirgemeyen sayın danışmanım Prof. Dr. Güner EKENCİ'ye, ve Öğ. Gör. Aydın PEKEL'e, yüksek lisans yapmamda desteklerini esirgemeyen arkadaşlarım; Lokman PEHLİVAN'a, Murathan AYTEKİN'e, Erdal GÜVEN'e, eğitim ve öğretim hayatım boyunca hiçbir zaman desteğini esirgemeyen aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Hakan YAŞAMIŞ

GİRİŞ

Yaşamımızın önemli bir kısmını oluşturan üniversitelerin amacı; öğretim faktörüyle insan kaynağınının gelişimine, araştırma ve danışmanlık yönüyle de yaşam kalitemizin yükseltilmesine katkıda bulunmaktadır. Günümüzde önemli bir kavram olan yaşam kalitesi, kişinin yaşamını, maddi şartlarını, çevresini algılayış biçimi olarak kişinin bireysel hislerinden tatmin olma ve tatmin olmama durumu ile olumlu ve olumsuz duygularını konu edinen bir çalışma alanıdır. Okullarda, öğrencilerin kendi öğrenmelerini en üst seviyeye çıkararak, öğrencilerin kendini güvende hissettikleri ve eğitimcilerden edindikleri bilgilerden özgüven duygusu geliştirdiği hakkında görüş birliği vardır.¹ Böylece akademik gelişim gösteren öğrenciler eğitimleri boyunca kaliteli bir üniversite yaşantısı sürdürebilirler. Öğrencilerin eğitim hayatları boyunca yaşadıkları zamanın keyifli olması, hem öğrenmeleri hemde serbest zamanları üzerinde etkilidir. Kaliteli yaşam bireylere olumlu yönde fayda sağladığı gibi kaliteli bir üniversite hayatı da bireylere olumlu faydalar sağlar. Üniversite yaşam kalitesi, formal ve informal ilişkilere birlikte yer veren kişinin duygularını çevre ile olan ilişkilerini olumlu yönde geliştirdikleri bir ortamdır.²

Üniversite öğrencilerin yaşam kalitesi, sağlık kültür ve spor dairesi başkanlıklarının verdiği hizmetler ve öğrencilerinin bu hizmetleri algılama boyutu ile değerlendirilebilecek bir olgu olduğundan bahsedebiliriz. Üniversite yaşam kalitesi öğrencilerin üniversite içerisinde yaşadığı hayattan memnuniyet düzeylerinin ölçüsü ile belirlenebilir. Üniversitelerin asli görevi öğrencilere mesleki formasyon kazandırması olmakla birlikte; kültürel, sanatsal ve sportif anlamda etkinlikler üniversite yaşam kalite düzeylerini belirlemede etkili olmaktadır.

Literatür incelendiğinde farklı üniversite ve bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin üniversite yaşam kalitelerini inceleyen çalışmaların varlığı görülürken³,

---

¹Mijeno Kabeta, University Productive Sector Linkages For Quality Of Life Improvement *Institute Of Distance Education* 1999, s.112.

²Mediha Sarı, Demokratik Değerlerin Kazanımı Sürecinde Örtük Program: Düşük ve Yüksek Okul Yaşam Kalitesi'ne Sahip İki İlköğretim Okulunda Nitel Bir Çalışma, *Doktora Tezi*, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Adana 2007, s.485.

³Türkan Argon ve Meltem Kösterelioğlu, Üniversite Öğrencilerinin Üniversite Yaşam Kalitesi Ve Fakülte Kültürüne İlişkin Algıları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi* 2009;8:(30), s.43-61.

Vakıf Üniversitelerinde öğrenim gören beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileri üzerine yapılmış herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu çalışmanın amacını; Özel üniversitelerde beden eğitimi ve spor yüksekokulunda okuyan öğrencilerin üniversite yaşam kalitesi algılarını ölçmek oluşturmaktadır.

Çalışma, literature bilgilerine dayalı olarak ortaya konmaya çalışan iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde çalışmanın literatur kısmı, ikinci bölümde ise çalışmanın araştırma kısmı yer almaktadır.

Birinci bölümde; yaşam kalitesi ve yaşam kalitesinin tarihçesinden bahsedilmiştir. Yaşam kalitesinin etkilediği, ekonomik ve sosyal göstergeler ile çevresel ve sağlık göstergelerine değinilmeye çalışılmıştır. Birinci bölümün devamında ise asıl ölçmek istediğimiz üniversite yaşam kalitesi algısına dair literature yer verilmiştir. Yaşam kalitesinden, kişinin eğitimindeki yaşam kalitesinden ve üniversitedeki yaşam kalitesini konu edinmiştir. Son olarak bu alanda yapılan araştırma örneklerinden bahsedilmiştir.

İkinci bölümde, çalışmaya ilişkin tanımlayıcı istatistiklere, ölçekte yer alan sorulara, ölçeği oluşturan alt boyutlara ve bu alt boyutların hangi maddelerden oluştuğundan bahsedilmiştir.

Elde edilen veriler sonucunda literature bağlı kalınarak hipotezler oluşturulup istatistiksel olarak analiz edilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. YAŞAMKALİTESİ

Kalite kavramını; Tengilimoğlu'nun⁴ yapmış olduğu araştırmalara göre şu şekilde sıralayabiliriz:

- Kalite, en iyiye ulaşma seviyesidir
- Kalite, belirlenen standartlara uygunluğudur.
- Kalite, talep edilene karşılıktır.
- Kalite, bir şeyin eksiksiz olmasıdır.
- Kalite, kullanışlılığa uygunluktur.
- Kalite, uyum sağlamadır.
- Kalite, düşünülen hizmet ya da ürünün, ihtiyaçların karşılığı olabilmesidir.
- Kalite, düşünülen hizmet ve ürünün ekonomik şartlar ile sağlanması ve isteklere cevap vermesidir.

Bu tanımlamalar kalitenin çeşitli özelliklerine vurgulamaktadır. Yaşam kalitesi kişinin kendini sosyal, kültürel ve eğitimsel açılardan geliştirmesi ve bununla birlikte kişinin bireysel yaşamını zenginleştirmesi, amaç ve hedeflerini gerçekleştirilmesiyle ilgilidir. Yaşam kalitesi, yaşanan hayattan zevk alma, hissedilen memnuniyet ve hoşnutluk olarak tanımlanabilir.

Yaşam kalitesi kavramı özne olarak kişiyi ilgilendirirken, boyut olarak kişinin hayatını, ekonomik koşullarını, sosyal çevresini hissedişini, bireyin öznel duygularını, olumlu veya olumsuz duygularını ele alan disiplinler arası güncel ve önemli bir çalışma alanıdır. Bu alanda yapılacak olan çalışmalar ve gelişimler, kişilerin ve toplumların

---

⁴Dilaver Tengilimoğlu, **Sağlık Hizmetleri Pazarlaması**, 3, ISBN: 9.786.055.782.689, Siyasal Yayın Evi Ankara, 2011, s.432

değişimini ve gelişimini sağlayacaktır.⁵

Bilgin'e⁶ göre: Yaşam kalitesi kişiye bağlıdır. Kişi kendi hayatına dair aldığı kararları değerlendirir. Bu sebeple kişinin hayat değerlerinin toplamıdır. Aldığı kararların nedeninden çok sonucuna odaklanır. Bireyin yaşam kalitesine bakılırken, yalnızca nesnel değerlendirme yapılmaksızın öznel değerlendirmeyi de göz önünde bulundurmak gerektiği söylenebilir.

Diene⁷ yaşam kalitesini, gelir seviyesi ve dışsal faktörlerden etkilendiğini söylemekte bununla birlikte kişinin yaşama isteksizliğine karşı ne kadar istekli olduğunu ortaya koymaktadır. Kişinin çevreye oranla yaşamında hangi seviyede iyi olduğunu düşünmesi ve öznel düşünceleriyle hareket etmesi yaşam kalitesi üzerindeki etkisinden bahsetmektedir.

Savaş'a⁸ göre yaşam kalitesi, bireyin bulunduğu konumun kültürü ve değeriyle birlikte isteklerine ilişkin yaşamdaki rolünü anlamasıdır. Bireyin; sağlıklı olması, inançları ve çevreyle olan iletişimi yaşam kalitesine etki eden etmenlerdir.

Testa ve Simonson'a⁹ göre yaşam kalitesi; olgunluğa erişme, psikolojik durum, iç ve dış etmenlerden oluşur. Bu gibi durumlar; kişinin, yaşam kalitesinin ne düzeyde olduğunu bizlere gösterir.

Eser'e¹⁰ göre, yaşam kalitesi, bireyin bulunduğu konumun kültürü ve değeriyle birlikte isteklerine ilişkin yaşamdaki rolünü anlamasıdır. Kişinin mutlu olması, yaşam kalitesini belirleyen en önemli etken olduğu söylenirken, bunun yanında kişinin ruh hali, inanışları, sağlığı gibi çevreyle olan ilişkisi de söz konusudur. Yaşam kalitesini etkileyen durumlar şu şekilde sıralanabilir:

- Gelecek kaygısı, kişi yaşamını gelecek kaygısı yaşayarak sürdürmemelidir.

⁵Aydın Pekel, Spor Yöneticiliği Bölümünde Öğrenim Gören Öğrencilerin Akademik Öz Yeterlilikleri ve Üniversite Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Erciyes Üniversitesi. 2016: Kayseri.(**Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**)

⁶Nuri Bilgin, Sosyal Psikoloji. **Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları** 2008; 145, s.363-370.

⁷Ed Diener, idelines For National Indicators of Subjective Well-BeingandIll Being. **Journal of Happiness Studies** 2006;4:(7), s.397-404.

⁸Y. SAVAŞ, Genel Ya Da Bölgesel AnestezileYapılan Kasık Fıtığı Onarımlarının Uyku ve Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisi, Yüksek Lisans, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Afyon 2009, s.78.(**Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi**)

⁹Morcia Testa veDC.Simonson, Assesment Of Quality-Of- Life Outcomes. **N Engl J Med** 1996;334, s.835-840

¹⁰Erhan Eser, Sağlıkla İlgili Yaşam Kalitesinin Kavramsal Temelleri. **Sağlıkta Birikim Dergisi**, 2006;1, s.1-5.

- Her zaman ön planda olmak, aktif bir yaşantının olmasını istemek.
- Elit insan sınıfı içerisinde olmak yaşam kalitesini artırır.
- Aile kurmak, çocuk sahibi olmak ve çevreyle iyi ilişkiler kurmak kişiyi mutlu eder ve yaşam kalitesini etkiler.
- Sağlıklı olmak ve bireysel başarının yakalanması.
- Açık fikirli ve aktif olmak, kişinin kendisini iyi hissetmesi açısından oldukça önemlidir. Düşüncelerini net biçimde ifade eden bir birey için stres ortamı kolayca ortaya çıkamaz.
- Yaşamının, yöneticisi olduğunu fark etmek ve özgüven sahibi olmak.

Kaliteli yaşam, yıllardan beridir tartışma konusu olmuştur. Asırlar öncesinde kaliteli yaşam, mutlulukta doyuma ulaşmanın bir çeşidi olarak görülmekteydi. Günümüzde de aynı anlamı taşımaktadır. Yaklaşık yirmi asır önce insanlar mutluluğu, başarı olarak tanımlarken, Antik ve Ortaçağda, insanların en iyi durumu ve düzeyi olarak tanımlanmıştır. Sosyal bilimciler yaşam kalitesini iyi olma hali görürken, iyi bir hayat yaşamının anlamını taşıyan bu kavram, zamanla insan sağlığı alanında da kullanılmaya başlamıştır. Bu kavramın tarihçesi olarak ele aldığımız kaynakta “Yaşam kalitesi kavramı 1960’lı yıllarda Amerika Birleşik Devletleri’nde politik tartışmalardan kaynağını alan ve o yıllardan sonra kullanımı yaygınlaşmaya başlayan oldukça yeni bir kavramdır.¹¹ İlerleyen senelerde bu kavram birçok alana doğru genişlemeye başlamıştır bunlardan biri de sosyal bilimlerdir. Sosyologlar, filozoflar ve politika ile ilgilenen insanlar, 1970 senelerinde, kaliteli yaşam ve kaliteli yaşamın standartları ile ilgilenmeye ve bu alanda çalışmalar yapmaya yöneldiler. Önceden kaliteli yaşam ekonomik dengesizlik yaşayan toplulukların sorunu haline gelmiş iken, devlet kavramında eşitliğin ve gelişimin sağlanmasıyla, toplumun kaliteli yaşama geçişini sağlamıştır. Bu alanda yapılan çalışmalar yapılan işin kalitesi, aile hayatını ve işsizlik konuları üzerinde yoğunlaşmıştır. 1960’lı senelerde tıp alanında kaliteli yaşam üzerine çalışmalar başlamıştır. Temel ihtiyaçlarını karşılayan insanlar psikolojik ihtiyaçları öne çıkmıştır. Bunun üzerine 1970’li senelerde psikologlar tarafından yaşama doygunluk konusu ele alınmaya başlanmıştır ve bu senelerde

---

¹¹Serpil Demirkıran, Yaşam Kalitesi ve Sağlık Çalışanları, Beykent Üniversitesi SBE, İstanbul 2012,s.96. (*Yüksek Lisans tezi*)

psikoloji dalında kaliteli yaşam üzerine daha çok yoğunlaşmıştır. Psikologlar yaşam kalitesinin kişinin hayata doymu ve mutlu olma durumu ile ilişkilendirmiştir. Son yıllarda, tıp araştırmacıları ve psikologlar birlikte çalışmalar yürüterek, kaliteli yaşamın bireyin sağlık kalitesi üzerindeki etkisini araştırıp tedavi yöntemlerinde uygulamayı amaçlamaktadırlar. Böylelikle sağlık durumu ve kaliteli yaşam boyutlarını birlikte ilişkilendirip, toplumsal sorunları ortadan kaldırmaya katkıda bulunmaktadırlar.¹²

1.1.1. Ekonomik Göstergeler

Ekonomik düzeydeki değişimler toplumun yaşam kalitesi ile doğru orantılıdır. Kaliteli yaşamın sosyal ve ekonomik düzey ile ilişkili olduğunu göz önünde bulundurusak, kaliteli yaşam konusunu toplumun politikasını da etkilediğini düşünebiliriz. Yaşam kalitesi kavramı tarihsel olarak değerlendirildiğinde; refah, kalkınma, gelişme düzeyi gibi ekonomi bağlantılı kelimelerden sonra gündeme geldiğini ve ekonomistler tarafından yaşam kalitesini daha iyi seviyeye çıkarmak amacıyla ekonomik kalkınmaya bağlı olarak ele alınmıştır. Kaliteli yaşamın ekonomik göstergelerine göre; kişi başi milli gelir miktarı, birey için düşen gelir miktarı, iş imkanları, özel mülkiyet, aile içinde geliri olan birey sayısı, temel ihtiyaçlar vb. maddeler olarak tanımlanabilir. Alanında uzman kişiler tarafından yapılan çalışmalarda, kalite, ürün kalitesi, verilen hizmet kalitesi ve yaşam kalitesi kavramları ile ilişkilendirilmiş ve bu alanda yapılan çalışmalara konu edilmiştir. Ülkemizde 1990'lı yıllar sonrası yaşanan krizler, kaliteli yaşam ve diğer boyutlarını olumsuz etkilemiştir. Bireylerin maddi olumsuzlukları, kaliteli yaşam algısını alt seviyelere indirdiği gözlenebilmektedir. Yaşanan maddi problemler sonrasında genel olarak iyileşen refah düzeyi bireyin yaşam kalitesine olumlu açıdan etkisi olduğunu görebilmekteyiz. Ekonomik durumdaki gelişmeler her ne kadar sınırlı düzeyde olsada, yaşam kalitesi algısının iyiye doğru geliştirmektedir.¹³

---

¹²Aynı eser, s.138

¹³Demirkıran, a.g.e. s.141

1.1.2. Sosyal Göstergeler

Sosyal göstergeler yaşam kalitesi standartlarını geliştirmede, mevcut durumu analiz etmede önemli bir rolünün olduğunun anlaşılmasıyla birlikte bu alanda yapılan çalışmalar artış göstermiştir.

Bognar¹⁴ sosyal göstergelerin önemli bir konu olduğunu ve kişinin yaşam kalitesi üzerindeki etkisine değinmiştir. Problemlerle belirlemede, konular seçmede ve veri toplama üzerinde belirli bir ölçütü olmayan amaç ve metotlar arasındaki farkları detaylandırmıştır. Toplumsal yaşamın algılanışı ve kişinin nasıl etkilendiğini, sosyal gösterge ile ifade edebileceğinden bahsetmiştir. Sosyal olarak bireyin potansiyeli ile ilişkili olan ve toplumdaki yeri, istediği imkanları elde etmesi, kendini gerçekleştirip özgüven duygusu kazanması, saygınlık, statü ve itibar gören bir konumda olabilmesi sosyal açıdan bireyin yaşam kalite algısının olumlu sonuçlarından biri olarak görülebilir. Sosyal göstergeler bireyin iş hayatında bu anlamda güdüleyici bir faktördür.¹⁵

1.1.3. Çevresel Göstergeler

Yaşam kalitesinde çevresel göstergeler bireyin yaşamıyla birebir ilişkili olduğu için önemli bir rolü vardır. Kişinin çevresi ile ilişkilerini inceleyip bu alanda yapılan çalışmalar ile kaliteli yaşam için anlamlı farklılıklar ortaya koymuştur. Kişinin üretken olması ve çalıştığı iş ortamındaki memnuniyet düzeyi için yöneticiliğin önemi kadar, kurumların kalitesi içinde evrensel yöneticilik anlayışının hakim olması gereklidir.

Kaliteli yaşam çevre incelemesi açısından değerlendirildiğinde, insan ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte olduğundan ve çevre tarafından karşılanıyor olması beklenmektedir¹⁶.

Gelişen dünya ekonomisi ile birlikte şehirleşme, sanayileşme ve nüfus artışıyla birlikte, enerji kaynaklarının kullanımı sonucu ortaya çıkan gazlar hava değişikliği meydana getirmektedir. Bu değişimlerin olumsuz etkilerinden

¹⁴ Greg Bognar, *The Concept Of Quality Of Life. Social Theory and Practise*2005;4: (31), s.561 – 580.

¹⁵ Gülgün F. Ekelik, Hemşire Ve Ebelerde Yaşam Kalitesi ve Yaşam Kalitesi Algısı Antalya Atatürk Devlet Hastanesi Örneği, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (**Yüksek Lisans Tezi**) İşletme Yönetimi Ana Bilim Dalı Hastane ve Sağlık Kurumları Yönetimi Bilim Dalı, İstanbul 2014, s.102.

¹⁶ S. Arnoğlu vd., Yaşlılarda Evde Bakım ve Yaşam Kalitesine Katkısı. *Aktüel Tıp Dergisi* 1994; 9: (2), s. 7-17

uzaklaşmak ve kaliteli yaşam standartlarını daha iyi seviyeye çıkarmak isteyen ülkeler yeni şehir hayatı düzenlemeye başlamıştır. Bu düzenleme ile birlikte geri dönüşüme teşvik, otomobil kullanımını azaltmak ve tasarruflu enerji sistemlerinden yararlanıp toplu taşıt kullanımını yaygın hale getirmeyi hedeflemiştir. Birçok dünya ülkelerinde yaşam kalite düzeyleri adına bilinç ve duyarlılık artırıcı çalışmalar girişiminde bulunulmalıdır.

Doğal afetler, yangınlar, trafik kazaları ve ekosistemdeki birçok canlıların neslinin tükenmesi, ciddi sorunları beraberinde getirmektedir. İnsanların birbirleri üzerinde hakimiyet kurma mücadeleleri, dünyamızın geleceği için tehdit oluşturmaktadır.¹⁷

1.1.4.Sağlık Göstergeleri

Yaşam kalitesinin bireyin sağlıklı olma durumuyla ilişkinin önemli olduğunu vurgulamaktadır ve bireyin yalnızca sağlık durumuyla bağlantılı olmayıp sosyal çevresel unsurları da içeren daha geniş boyutları da bulunmaktadır. Sağlık faktörü bireyin yaşam kalitesinin temelini oluşturmakta, birbiri ile yüksek oranda ilişkili oldukları anlaşılmaktadır. Kişinin sağlığının iyi olması yaşam kalitesinin pozitif yönde olduğu anlamı taşımaktadır.¹⁸

Yaşam kalitesinin, bireyin fiziksel ve ruhsal durumunun etkisi altında kalarak değiştiğini açıkça ortaya koymuştur.¹⁹

Bireyin yaşam kalitesi, toplum içindeki sosyal çevrelerden daha çok kişinin fiziksel ve psikolojik durumlarından daha çok etkilenmekte ve bunu yansıtmaktadır.²⁰

Yaşam kalitesinin iyi olma durumu kişinin ruhsal, bedensel ve çevresel işlevselliği olumlu olarak geliştirdiği ve bu gelişimle de yaşam kalitesini desteklediği görülmektedir.²¹

¹⁷Demirkıran, a.g.e. s. 30-43

¹⁸Erhan Eser, "Yaşam Kalitesinin Sınıflandırılması ve Sağlıkla İlgili Yaşam Kalitesinin Ölçümü", **1. Sağlıkta Yaşam Kalitesi Sempozyumu**, 1-5, 8 – 10 Nisan 2004, İzmir.

¹⁹Eser, a.g.e. s.1-5.

²⁰Ercan Göçgeldi vd., Hipertansiyon Tanısı Almış Hastaların Algıladıkları Yaşam Kalitesi Düzeyinin ve Etki Eden Faktörlerin Değerlendirilmesi. **GülhaneTıpDergisi**2008;50, s.172-179.

²¹Kadriye Avcı ve Kayıhan Pala,Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesinde Çalışan Araştırma Görevlisi ve Uzman Doktorların Yaşam Kalitesinin Değerlendirilmesi. **Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi** 2004; 30:(2), s.81-85.

1.2. Okul Yaşam Kalitesi

Toplum içerisinde öğrencilerin öğrendikleri bilgilerin en üst düzeyde olduğu, öğrendiklerini hayata geçirdikleri, tecrübe kazandıkları ve bu tecrübeler ile hayatına yön verdikleri alanlardır. Huzurlu ve güvende olan okul ortamı öğrenci başarısını da yükseltmektedir. Okul içerisinde eğitim alanında yapılan çalışmalarda akademik başarı için okul ortamının etkisi vardır. Okul ortamı yalnızca akademik başarıyı değil, bireyin sosyal ve zihinsel anlamda da gelişimine etki sağladığı görülmektedir.²²

Okul ortamının bireyin yaşam kalitesini üzerinde ne kadar etkili olduğunu kaynaklar açıkça ortaya koymaktadır. İyi bir okul ortamı demek iyi bir eğitimi beraberinde getirmekte ve iyi bir eğitimle kişi kendisini gerçekleştirmiş bir birey olarak okul hayatını tamamlamaktadır. Böylece toplum içerisinde kendini kanıtlamakta zorluk çekmeyecek olan birey bunu sosyal anlamda da etkisini bireyin sağlıklı yaşam kalitesi üzerinde gösterecektir.²³

Bireylerin öğrencilik hayatlarının ne kadar uzun bir dönem olduğunu düşünürsek, okulda geçirdiği senelerde pozitif hayat algısı oluşmasında etkisinin büyük olduğunu söyleyebiliriz. Bireye okul hayatında ne kadar mutlu olduğu bir ortam sağlanılır ise, bu ortamın gelecekte sosyal hayatlarına hazırlamada zemin hazırladığını düşünülebilir. Okul ortamının bireyin yaşam kalitesini üzerinde ne kadar etkili olduğunu kaynaklar açıkça ortaya koymaktadır. İyi bir okul ortamı demek iyi bir eğitimi beraberinde getirmekte ve iyi bir eğitimle kişi kendisini gerçekleştirmiş bir birey olarak okul hayatını tamamlamaktadır. Böylece toplum içerisinde kendini kanıtlamakta zorluk çekmeyecek olan birey bunu sosyal anlamda da etkisini bireyin sağlıklı yaşam kalitesi üzerinde gösterecektir.

---

²²Garry N. Marks, Attitudes To School Life: Their Influences and Their Effects On Achievement and Leaving School. *Australian Council For Educational Research* 1998; 5, s.24–26

²³Gai Perez, The School: A Crossroad Of Cultures. *Curriculum Studies* 1997; 5: (3), s.281-299.

1.3. Üniversite Yaşam Kalitesi

Eğitim alanında yapılan yaşam kalitesi çalışmaları birçok yönden ele alınsa da en önemli görevinin öğrencileri yetiştirmek ve öğrencilerin gelişimlerini sağlamak amacıyla kurulan üniversitelerde gerçekleştirilmektedir.²⁴

Üniversitelerde kültür kavramının birçok değişkeni vardır. Bu kavramı açıklamak için tek bir araştırma yeterli olmayıp, ağırlıklı olarak fakülte kültürü üzerinde yoğunlaşmıştır. Fakülte kültürü içerisinde; okulun kurallarını, disiplin anlayışını, hedeflerini, oluşturmak istediği algıyı kapsamaktadır. Üniversite kültürü oluşumunda öğrencilerin, idari çalışanların ve akademik personellerin üniversite öncesi dönemde benimsemiş oldukları kültürlerin etkisi olduğunu anlaşılmaktadır.²⁵

Üniversite de alt kültürlerini oluşturan ögeler öğrenciler, öğretim görevlileri, üniversite yöneticileri ve idari kadro personelleridir. Öğrenciler bireysel farklılıklara sahiptir ve özel ihtiyaçları vardır. Bunun yanında üniversite kültüründen kaynaklanan olumsuzluklar, üniversite yaşam kalitesine yönelik tutumları pozitif ve negatif olarak etkilemektedir. Üniversiteler kendi oluşturdukları kültür ile öğrencilerin sosyal ve bireysel ihtiyaçlarına ulaşma düzeyini en iyi seviyeye çıkarmayı hedefleyip kişinin yaşam kalite düzeyini daha iyi seviyeye getirmeye, böylelikle üniversite hayatından sonra toplumda yaşam kalitesi yüksek bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadırlar.²⁶

Üniversite personellerin ve idari kadronun üniversite yaşamı içerisindeki öğrenci ihtiyaçlarını karşılayıp, sundukları hizmetlerin öğrencileri memnun etmesini ve üniversitedeki mutluluk düzeylerini yükseltmeleri misyonları içerisinde görmektedirler. Üniversite yöneticilerinin eğitim ve öğretim planlaması yaparken, genç kültürüne etki edebilecekleri ve öğrencilerin üniversite içerisinde geçirilen zamandan haz almalarını sağlayabilecekleri bir ortam hazırlayıp, üniversite yaşam kültürünü

---

²⁴Pekel, a.g.e. s. 25-28

²⁵Terzi AR. Üniversite Öğrencilerinin Fakülte Kültürüne Yönelik Algıları (Giresun Eğitim Fakültesi Örneği). *Milli Eğitim Dergisi* 2007;176, s.98-108.

²⁶Terzi, a.g.e. s.98-108.

oluşturmaktadır. Üniversite, öğrencilerine yalnızca öğrencilerin akademik başarılarını daha iyi seviyeye getirmeye yönelik çalışmalarla yetinmeyip üniversite içerisinde sunulan sosyal ve bireysel hizmetlerle öğrenci memnuniyetiyle üniversite yaşam kalitesini artırmayı amaçlamaktadırlar. Üniversite yaşamındaki bireylerin ortaya koydukları hedeflere ulaşmak için sunulan bu imkân ve hizmetlerin yanında, üniversite öğrencilerinin yaşam kalitesinin önemli bir rolü de bulunmaktadır. Üniversite yaşamkalitesini önemli kılan diğer bir husus ise, üniversite yaşamına yönelik memnuniyet duyan her öğrencinin üniversiteye karşı destekleyici davranışlar sergilemesidir.

Üniversite kültürü, öğrencilerin yalnızca kişisel farklılıklarından ve ihtiyaçlarından değil, üniversite hayatındaki yaşadığı olumsuz durumlardan, beklentilerinden ve üniversite hayatındaki memnuniyet düzeylerinden etkilenmektedirler. Üniversitelerin amacı olarak, eğitim ve öğretim yolu ile bireyin sosyal aktiviteler, araştırmalar ve çeşitli etkinlikler aracılığı ile öğrencilerin kaliteli yaşama katkı sağlamak olduğundan bahsedilebilir. Öğrencilerin sahip olduğu gençlik kültürü farklı çevresel faktörlerden etkilenmektedir. Üniversite yöneticilerinin eğitim ve öğretim planlaması yaparken, genç kültürüne etki edebilecekleri ve öğrencilerin üniversite içerisinde geçirilen zamandan haz almalarını sağlayabilecekleri bir ortam hazırlayıp, üniversite yaşam kültürleri oluşturmaktadırlar. Üniversite öğrencilerine yalnızca öğrencilerin akademik başarılarını artırmaya yönelik çalışmalarla yetinmeyip üniversite içerisinde sunulan sosyal ve bireysel hizmetlerle öğrenci memnuniyetiyle üniversite yaşam kalitesi de artırılabilir.

1.4. Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Yaşam Kalitesi

İnsanlar çocukluk dönemlerinden itibaren eğitim hayatına adım atarlar. Beden eğitimi bu eğitimlerin başında yer alarak, insanların hayatında önemli bir yer tutar. Beden eğitimi insanın hem kişisel hayatında hemde toplumsal hayatına katkılara yatsınamayacak kadar büyüktür katkılardan bahsedecek olursak, beden eğitimi; insanın zihin ve beden gelişimini, kişinin sorumluluk bilincinin gelişimini, toplum içinde saygılı bir birey olmasını, olumlu düşünmesini ve bununla beraber barışsal bir yaşam tarzı sürdürülmesine katkı sağlar. Beden eğitimi insan bedeninin

ve zihninin terbiyesidir de diyebiliriz.²⁷

Beden eğitimi ve spor eğitimi toplumlar ve kurumlar açısından bir gerekliliktir. Kurumlar ülke için bilim adamları yetiştirirken ülkenin geleceği içinde insan gücü yetiştirmiş olurlar. Bunun için verimli ve sistemli bir çalışmaya ihtiyaç vardır. Değişebilen temel alanlarda yapılan çalışmaların sonuçları incelenerek fayda sağlanmalıdır. Günümüzde en mühim insan gücünün beden eğitimi ve spor yüksekokullarında yetişen öğretmen ve eğitmenlerdir. Birtakım uygulamalı ve temel alanlarda yapılan çalışmalarda yola çıkılıp bu kaniya varılmıştır. Eğitmen ve öğretmenin yetişmesi demek, çocukların ve toplumun yetişmesi demektir. Bu durumda alınan eğitimin kalitesi ön plana çıkmaktadır. Bu eğitimin kalitesinde spor yüksek okullarının verdiği eğitim ile spor uzmanlarının düzenledikleri etkinlik ve programlarla ilişkilidir. Cumhuriyetin kuruluşundan bugüne kadar beden eğitimi öğretmeni yetiştiren okullar faaliyet göstermiştir. Bu eğitim kurumları değişik ders saat ve sayıları ile eğitimlerini sürdürmüşlerdir. 1992 yılında hükümet karnamesi ile rektörlüğe bağlı beden eğitimi ve spor yüksekokulu açılmaya başlamıştır. Aynı zamanda beden eğitimi ve spor yüksekokulu bünyesinde çeşitli branşlarda antrenörlük eğitimi bölümü, sporun içinden gelmiş uzmanlar yetiştirmek için spor yöneticiliği bölümü ve spor alanlarında uzman yetişmesi için rekreasyon bölümü oluşturulmuştur.²⁸

Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin üniversite yaşam kalite düzeylerinin değerlendirilmesin sağlık, kültür ve spor daire başkanlığının yapacakları etkinliklerin önemli rolü olmaktadır. Öğrenciler bu faaliyetler ile üniversite içerisinde geçirdikleri zamandan haz alarak üniversiteye karşı olumlu tutumlar sergilemekte ve üniversite yaşam kalite düzeylerini olumlu yönde etkilemektedirler.

---

²⁷ Savaş Büyükkaragöz vd., **Öğretmenlik Mesleğine Giriş Eğitimin Temelleri** (2), Mikro Yayınları Bilimsel Araştırma Dizisi, Konya, 1998, s.198.

²⁸ Olcay Salıcı, **Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Üniversitedeki Yaşam Kalitesine İlişkin Algılarının Demokratik Yaşam Kültürü Çerçevesinde Değerlendirilmesi**, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Adana2010, s.112.(**Yüksek Lisans Tezi**,)

1.5. Okul Yaşam Kalitesi İle İlgili Yapılan Araştırmalar

Yaşam kalitesi ile ilgili çalışma yapan araştırmacılar, yaşam kalitesinin kendi alanları ile ilgili yönlerini ele aldıkları için, farklı yaşam kalitesi tanımları ortaya çıkmış ve farklı yaklaşımlar oluşmuştur.

Gerçekleştirilen araştırmalarda yaşam kalitesine ait olgular nesnel ve öznel olarak ikiye ayrılabilir. Bedensel olarak iyi olma durumu, ekonomik uygunluk, bireyin yaşamını devam ettirebilmesi, yaşadığı çevre ve aile durumları nesnel göstergelerdendir. Bireyin kendi hayatından aldığı haz ise öznel bir gösterge olarak değerlendirilip, bireyin hayatından elde ettiği mutluluk seviyesine kendi karar vermesi öznel olarak bir sonuçtur.²⁹

İnal ve Sadık 2014 yılında yaptıkları okul yaşam kalitesi çalışmasında, yatılı bir ilköğretim okulu ele almış ve buradaki öğretmen ve öğrencilerin okul yaşamı hakkında düşüncelerinden bahsetmişlerdir. 20 öğrenci ve 10 öğretmen ile oluşturdukları bu çalışma sonucunda öğrencilerin öğretmenlerden daha pozitif okul yaşam kalitesi görüşleri olduğunu saptamışlardır. Öğrenciler okulun bulunduğu çevre, okuldaki öğretmenlerin kendilerine olan tutum ve davranışları, arkadaş ilişkilerinden dolayı haz aldıkları mutlu bir ortam olduğunu ifade etmelerine rağmen okul yöneticileri tarafından öğretmen ve öğrencilerin bazı davranışları olumsuz yönde eleştirilmiştir.³⁰

Okul yaşam kalitesi "Schmidt ve Lunenburg"(1989) tarafından öğrencilerin sınıf içerisindeki etkinlikleri, bu etkinliklere olan bağlılıkları ve öğretmenlere karşı ilgileri olarak tanımladıkları bu çalışmada toplamda ilköğretimde görev yapan 239 öğretmenden destek almış öğrencilerin kontrol yaklaşımı ve okul yaşamı arasındaki ilişkiyi incelemiştir³¹

Sarı (2012)³² yaptığı çalışmada lisede okuyan öğrencilerin okullarındaki yaşam kalitesini ölçmeyi amaçlamıştır ve kullandığı ölçek; öğretmenler, okula yönelik olumlu

---

²⁹Merve Eriş ve Duygu Anıl, Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Kalitesi Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi An Examination of the Levels of University Student's Quality of Life in Terms of Some Variables. S.52-60

³⁰Uygar İnal ve Fatma Sadık, (2014). Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Okul Yaşam Kalitesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri*/The Views of Teachers and Students Relating to Elementary Boarding District Schools' Quality of School Life. *Çukurova University.Faculty of Education Journal*, 43(2), s.169.

³¹ Salıcı, a.g.e. s.112.

³² Mediha Sarı, (2012). Empatik sınıf atmosferi ve arkadaşlara bağlılık düzeyinin lise öğrencilerinin okul yaşam kalitesine etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 1(1), s.95-119.

duygular, statü, okul yöneticileri, okula yönelik olumsuz duygular, öğrenciler ve sosyal etkinlikler olarak 7 boyuttan oluşmaktadır. Kullandığı ölçek Sarı, Ötünç ve Erceylan (2007)³³ Lise Yaşam Kalitesi Ölçeği'ni kullanmıştır. Kullanılan ölçeğin geçerliliği ve güvenilirliğini test edip daha önce yapılan çalışmalardaki bulgularla benzer sonuçlara ulaşmıştır.

Eriş ve Anıl (2016) yaşam kalitesi düzeylerini demografik değişkenlere göre incelemiştir. Çalışmalarında daha önce geliştirmiş oldukları ÜYKÖ ölçeğini kullanmışlardır. Çalışmada demografik değişkenlerin içinde diğer çalışmalarda demografik değişkenlerde pek rastlanmayan öğrenci toplulukları ile ilgili bir madde de bulunmaktadır. Topluluklara üye olma bakımından farklı gruplarda yer alan öğrencilerden üye olanların olmayanlara göre daha yüksek skorlara sahip olduklarını dolayısı ile üniversite yaşam kalitesi hakkında daha olumlu cevaplar verdikleri görülmüştür. Çalışmanın ilginç sonuçlarından birisi de öğrencilerin skorlarının gelir düzeylerine göre farklılaşmamasıdır. Çalışma ile ilgili bir başka bulgu da şehir merkezlerinde ikamet eden kişilerin diğer yerlerde ikamet eden kişilere göre daha düşük skorlara sahip olmalarıdır.³⁴

Özdemir'in (2012)³⁵ çalışmasında Çankırı Karatekin Üniversitesi'nde okuyan öğrencilerin okul yaşam kalitesini incelemiştir. Analizinde fakülte farklılık ve cinsiyet değişkenlerini kullanmıştır. Çalışmasında öğrencilerin fakülte, öğretim görevlileri ve öğrenim gördükleri sınıf ortamı ile öğrencilerin birbiriyle olan ilişkilerinin memnuniyetleri olarak alt boyutları bulunmaktadır.

Okul yaşam kalitesinin ölçüldüğü ilk çalışmalardan birinde konu üç boyutta incelenmiştir. Bunlardan ilki okuldan memnuniyettir. İkincisi sınıf ile ilgili konulara bağlıdır. Üçüncü boyut ise öğretmenlere karşı tepkilerdir³⁶. Okul yaşam kalitesi daha sonraki başka bir çalışmada yedi boyutta incelenmiştir.³⁷

Sarı (2012)³⁸ yaptığı çalışmada lise öğrencilerinde okul yaşam kalitesi algısı, arkadaşlara bağlılık düzeyi ve sınıf içinde algılanan empatik atmosferin incelenmesini amaçlamıştır. Çalışmada; okula yönelik duygular, öğrenci-öğrenci iletişimi, okul

³³ Mediha Sarı vd., (2007). Liselerde okul yaşam kalitesi: Adana ili örneği. *Kuram ve uygulamada eğitim yönetimi*, 50(50), s.297-320.

³⁴Eriş ve Anıl, a.g.e., s.3.

³⁵Murat Özdemir, (2012).Üniversite öğrencilerinin okul yaşamının niteliğine ilişkin algılarının cinsiyet ve fakülte değişkenlerine göre incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 2(2), s.225-242.

³⁷ Eriş ve Anıl, a.g.e. 2016, s.3.

³⁸ Sarı a.g.e. s.40-50

yönetimi, sosyal etkinlik ve statü olmak üzere 5 boyut incelenmiştir. Ayrıca ek olarak empatik sınıf atmosferi tutum ölçeği ve arkadaş bağlılık ölçeklerini de araştırmaya dahi etmiştir.

Argon ve Kösterelioğlu (2009)³⁹ araştırmalarındaki amaç, üniversite öğrencilerinin fakülte kültürü ve üniversite yaşam kalitesi ilişkisini belirlemektir. Araştırmalarında kullandıkları alt boyutlar şu şekildedir; öğretim elemanı-öğrenci iletişimi, kimlik, sosyal olanaklar, kararlara katılım, öğrenci-öğrenci iletişimi, gelecek, sınıf ortamı olmak üzere 7 alt boyuttan oluşmaktadır. Yine Doğanay ve Sarı (2004)⁴⁰ da çalışmalarında aynı 7 alt boyutu araştırmışlardır ve üniversite yaşam kalitesini demokratik yaşam ile ilişkilendirmişlerdir. “Öğrencilerin üniversite yaşam kalitesine ilişkin algılarının buldukları fakültelere göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” ile “öğrencilerin üniversite yaşam kalitesine ilişkin algıları cinsiyetlerine göre fark etmekte midir?” sorularına yanıt aramışlardır.

Salıcı (2010)⁴¹ 2009-2010 öğretim yılında Türkiye’deki BESYO öğrencilerinden oluşan bir araştırma yapmıştır. Ülkemizde bulunan tüm BESYO öğrencilerini dahil edip araştırma yapmak zor olacağı için, yedi coğrafi bölgeyi temel almıştır ve her bölgeden bir üniversiteyi çalışmasına dahil etmiştir. 1397 öğrenciyle anket yapmıştır ve araştırmasında “Doğanay ve Sarı” ’nın 2004 senesinde geliştirilmiş olduğu üniversitede kaliteli yaşam ölçeği kullanmıştır. BESYO öğrencileri üniversite yaşam kalitesi ölçeğinin alt boyutu olan demokratik yaşam kültürüyle bağlantılı olan “sınıf ortamı”nda en çok ortalama olarak belirlemişlerdir. Diğer boyutlar şöyle sıralanmaktadır; çevresel imkanlar ve gelecek, öğrenci ve öğrenci iletişimleri, alınan kararlara katılım, öğretim elemanı-öğrenci iletişimi, kimlik ve en düşük kararlara katılımıdır.

Pekel (2016)⁴² çalışmasında akademik özyeterlilik ölçeği ve üniversite yaşam kalitesi ölçeklerini uygulamıştır. Akademik özyeterlilik ölçeği (AÖÖ) 7 maddeden oluşmuş ve üniversite yaşam kalitesi ölçeği (ÜYKÖ) 7 alt boyuttan oluşmaktadır.

ÜYK hakkında model geliştirilmiş olan çalışmalar da mevcuttur⁴³. Bazı çalışmalarda ise ÜYK bilişsel ve duyuşsal olarak iki boyutta incelenirken bazı

³⁹Argon ve Kösterelioğlu, a.g.e. s.28-40

⁴⁰Ahmet Doğanay ve Mediha Sarı, “Öğrencilerin Üniversitedeki Yaşam Kalitesine İlişkin Algılarının Demokratik Yaşam Kültürü Çerçevesinde Değerlendirilmesi Çukurova Üniversitesi Örneği”, *Uluslararası Demokrasi Eğitimi Sempozyumu*, 20-21 Mayıs 2004, 114-120, Çanakkale.

⁴¹Salıcı, a.g.e. s.112.

⁴²Pekel, a.g.e. s.28

⁴³M. Joseph Sirgy v.d., (2007). Quality of college life (QCL) of students: developing and validating measure

çalışmalarda on boyutta incelenmiştir⁴⁴.Başka bir çalışmada ise,yaşam doyumunun okul yaşam kalitesinden etkilendiğini gözlemlemiştir⁴⁵.

Sarı (2007)⁴⁶ tarafından yapılan çalışmada, iki ilköğretim okulunu karşılaştırmış ve tüm oluşturduğu alt boyutları karşılaştırarak, hepsinin ortalamalarının nezdinde; iki okul arasındaki okul yaşam kalitesi arasında farklılıklar tespit etmiştir.Tüm bu literatür taramasından sonra araştırmanın ve çalışmada kullanılacak ölçek ve alt boyutlarına aşağıda bahsedildiği şekilde karar vererek uygulanmıştır.

---

of well being. *Social Indicators Research*,s.343–360.

⁴⁴ ERİŞ ve Anıl, a.g.e s.40.

⁴⁵Salicia.g.e. s.112.

⁴⁶ Sarı a.g.e. s.485.

İKİNCİ BÖLÜM

2.1.ARAŞTIRMA PROBLEMİve ARAŞTIRMANINAMACI

Araştırmanın temel problemi özel üniversitelerdeki BESYO öğrencilerinin üniversitedeki yaşam kaliteleri algılarının belirlenmesidir.Araştırmanın alt soruları da şu şekilde belirlenmiştir

- BESYO öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi ile ilgili algıları ne düzeydedir?
- Bu algılamalar cinsiyet yaş gibi demografik değişkenlere farklılaşmakta mıdır?
- Bu algılamalar üniversiteye göre farklılaşmakta mıdır?

Araştırma üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarının belirlenmesi amacı ile gerçekleştirilmiştir. Benzer amaçlı araştırmalar daha önce yapılmıştır.^{47, 48} Devlet üniversitelerinde çeşitli bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin üniversiteyaşam kalitesi algılarını araştırmışlardır. Pekel (2016) devlet üniversitelerinde spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin üniversite yaşam kalitesi algılarını araştırmıştır⁴⁹. Literatürde Türkiye'deki özel üniversitelerde öğrenim görmekte olan öğrencilerin üniversite yaşam kalitesi ile ilgili çalışmaya rastlanamamıştır.

Bu araştırmanın amacı Türkiye'de özel üniversitelerde öğrenim gören BESYO öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi ile ilgili algılarının belirlenmesi ve bu algılamaların öğrenim görülen üniversiteye göre farklılaşıp farklılaşmadığının analiz edilmesidir. Bunun yanında üniversite yaşam kalitesiile ilgili algıların hangi değişkenlere göre farklılaştığının belirlenmesi araştırmanın diğer amacıdır.

2.1.1. Evren ve Örneklem

---

⁴⁷Doğanay ve Sarı, a.g.e. s.50

⁴⁸Argon ve Kösterelioğlu, a.g.e. s.60-67

⁴⁹Pekel, a.g.e. s.56

Evren, araştırmacının çalışma alanını oluşturan, örneğini seçtiği ve edindiği sonuçları genelleştireceği gruptur. Belli sınırlamalar getirerek her türlü grubu evrene dönüştürmek mümkündür. Tanımlanmış bir evren, kendini herhangi bir gruptan ayıran en az bir özelliğe sahiptir. Aynı zamanda oluşturulan evren çok geniş bir coğrafi alanı kapsayabileceği gibi isteğe göre daraltılabilir. Araştırma bağlamında örneklemenin yapılacağı örnekleme çerçevesinin yer aldığı evren olarak da ifade edilebilir.⁵⁰

Örnekleme ise bir çalışma için seçildikleri büyük grubu (evren) temsil edebilecek şekilde, grup içerisinden belli sayıda kişiden oluşan, bir alt elemanlar grubu oluşturulması sürecidir. Örneklemenin amacı, araştırmacıya evren hakkında genellemeler yapabileceği bilgiyi, evrenin bütününü tek tek araştırmasına gerek kalmadan saęlamaktır⁵¹

Araştırmanın amacı Türkiye'deki özel niversitelerin BESYO bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin niversite yaşam kalitesi algılarını ölçmek olduğundan dört özel niversitenin BESYO bölümlerinden veri toplanmıştır. Araştırmanın ana kütlesini İstanbul Geleşim Üniversitesi, İstanbul Esenyurt Üniversitesi, Haliç niversitesi ve Nişantaşı niversitesinde ğrenim görmekte olan BESYO ğrencileri oluşturmaktadır.

Araştırmada kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Her niversitede BESYO bölümünde öğrenim gören ğrenci sayısının %25 ila %50'si kadar ğrenci ile yüz yüze görüşülerek anket gerçekleştirilmiştir. İstanbul Geleşim niversitesi'nden 160, İstanbul Esenyurt niversitesi'nden 64, Nişantaşı niversitesi'nden 56 Haliç niversitesi'nden 196 ğrenci ankete katılmıştır ve toplam 476 kişi ile anket gerçekleştirilmiştir.

---

⁵⁰Remzi Altunışık vd. *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: SPSS uygulamalı*. Sakarya yayıncılık. S.28

⁵¹Aynı Eser s.35.

2.1.2. Veri Toplama Yöntemi ve Veri Toplama Aracı

Araştırmada anket yöntemi ile veri toplanmaktadır. EK-A'da yer alan anket formu iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde demografik maddeler (yaş, cinsiyet, sınıf, gelir düzeyi, okul, yaşanılan yer) ikinci bölümde ise öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarını ölçmeye yönelik maddeler yer almaktadır.

Ankette kullanılan ölçekler için literatür araştırması yapılmış ve taramada ölçeklerin güncel kabul görmüş geçerli ve güvenilir olmasına dikkat edilmiştir.

Araştırmada kullanılan ölçek olan (ÜYKÖ), Sarı ve Doğanay (2006) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeği Pekel (2016) uygulamıştır. Ölçek Pekel'in çalışmasından aynen alınmıştır. ÜYKÖ, 7 boyutta toplanan 33 maddeden oluşmaktadır ve Likert Ölçeği şeklinde maddelendirilmiştir. ÜYKÖ Sarı ve Doğanay (2006) tarafından geliştirilmiştir ve yapılan güvenilirlik ve Faktör Analizleri sonucunda ölçeğin üniversite yaşam kalitesi ölçümü için kullanılabileceği sonucuna varılmıştır.

Likert Ölçeği, ölçek geliştirici Rennis Likert'in adıyla anılmaktadır ve sosyal bilimler alanında yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu ölçekte cevaplayıcılara çeşitli ifadeler sorularak, cevaplayıcıların bu ifadelerle katılıp katılmama derecesini belirtmesi istenir. Kategori sayısı olarak 5,7,9,11'li olabilen bu ölçek, yaygın olarak 5'li Likert ölçeği tercih edilmektedir. Likert ölçeğinde cevaplar katılıp katılmama ile ilgilidir⁵². Ölçek maddelerine ilişkin yanıtlar aşağıdaki gibidir;

1“Kesinlikle Katılmıyorum”, 2“Katılmıyorum”,3“Biraz Katılıyorum”,4“Katılıyorum”, 5“Kesinlikle Katılıyorum” olarak belirlenmiştir.

ÜYKÖ ölçeğinin yedi adet alt boyutu bulunmaktadır ve alt boyutları aşağıdaki gibidir:

- 1.Öğretim Elemanı-Öğrenci iletişimi
2. Kimlik
3. Sosyal Olanaklar
4. Kararlara Katılım
5. Öğrenci-Öğrenci İletişimi
6. Gelecek
7. Sınıf Ortamı

---

⁵²Aynı eser. s. 45

2.2.ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ

Araştırmanın amaçları ve yapılan literatür araştırması dikkate alınarak aşağıdaki hipotezler oluşturulmuştur.

Öncelikle cinsiyet değişkeninin farklılık yaratıp yaratmadığı konusu incelenmiştir. Literatür incelendiğinde bazı çalışmalarda cinsiyete göre bir farklılık oluşmakta iken bazı çalışmalarda oluşmamaktadır. Örneğin Doğanay ve Sarı (2004)⁵³ Çukurova Üniversitesi öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesini belirlemek amacıyla yaptıkları araştırmalarında, cinsiyete yönelik anlamlı bir fark olmadığını belirtmişlerdir. Yine buna benzer bir diğer çalışma olan Pekel (2016)⁵⁴ da devlet üniversitelerindeki BESYO öğrencileriyle yaptığı araştırmasında da cinsiyete göre bir farklılık olmadığını saptamıştır. Bilgiç ve Sarı 'nın (2010)⁵⁵ çalışmasında ise, okul yaşam kalitesi algısının cinsiyete göre bir farklılık göstermediği saptanmıştır.

Bununla birlikte okul veya üniversite yaşam kalite algısının cinsiyete göre farklılaştığı çalışmalar da mevcuttur. Örneğin Eriş ve Anıl (2015)⁵⁶ 'teki çalışmalarının sonucunda üniversite yaşam kalitesinin cinsiyete ilişkin anlamlı bir fark olduğunu bulmuştur. Çalışmalarında kızların erkeklere göre üniversite yaşam kalitesini daha olumlu buldukları saptanmıştır. Kangal (2009)⁵⁷ yaptığı çalışmada, kız öğrencilerin erkek öğrencilere üniversite yaşam kalitesi ölçümünde daha olumlu olduğunu saptamıştır. Low (2000)⁵⁸ ve Ren (2009)⁵⁹ çalışması da bu sonucu destekler niteliktedir. Özdemir (2012)⁶⁰ yaptığı araştırma sonucunda fakülteden memnuniyet derecelerini cinsiyet açısından karşılaştırdığında erkek ve kız öğrencilerin memnuniyet düzeyleri orta düzeyde memnun olarak saptanmıştır. Genel olarak bakıldığında ise, kız

---

⁵³Doğanay ve Sarı, a.g.e. s.43-46

⁵⁴Pekel, a.g.e. s.49-54.

⁵⁵ Bilgiç ve Sarı, a.g.e. s.60

⁵⁶ Eriş ve Anıl, a.g.e. 68-78.

⁵⁷Kangal, a.g.e. s.222

⁵⁸ Low, L. (2000). Are college students satisfied? A national analysis of changing expectations. *New Agenda Series [TM]*. Indianapolis: USA Group Inc.

⁵⁹ Ren, W. (2009). A research on the subject well-being of regional college students. *International Journal of Psychological Studies*, 1(1), s. 51-53

⁶⁰ Özdemir, a.g.e. s.28-40.

öğrencilerin okul yaşam niteliği algılarının erkek öğrencilere göre anlamlı şekilde yüksek olduğu anlaşılmıştır.

Yapılan literatüre bağlı olarak aşağıdaki hipotez oluşturulmuştur.

H₀: üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında cinsiyete göre farklılık yoktur.

H₁: üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında cinsiyete göre farklılık vardır.

Bir başka demografik değişken olan yaş değişkenine göre farklılık olup olmadığı da H₂ ile araştırılmıştır.

H₀: üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında yaşa göre farklılık yoktur.

H₂: üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında yaşa göre farklılık vardır.

Doğanay ve Sarı (2006)⁶¹ ÜYKÖ altboyutlarının farklı bölümler ve fakültelerdeki öğrenciler tarafından farklı algılandığını belirlemiştir. Pekel'in (2016)⁶² devlet üniversitelerinin BESYO bölümlerinde öğrenim görmekte olan öğrencilerle gerçekleştirdiği çalışmada öğrenci öğrenci iletişimi altboyutu dışındaki tüm altboyutlarda üniversiteler arasında farklılık gözlemlenmiştir. Bu çalışmanın örneklemini oluşturan özel üniversitelerde de böyle bir farklılığın olup olmadığının analiz edilmesi için H₃ oluşturulmuştur.

H₀: üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında öğrenim gördükleri üniversiteye göre farklılık yoktur.

H₃: üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında öğrenim gördükleri üniversiteye göre farklılık vardır.

Pekel 2016⁶³ yılında devlet üniversitelerinin BESYO bölümlerinde öğrenim görmekte olan öğrencilerle gerçekleştirdiği çalışmada birinci sınıf ve dördüncü sınıf

---

⁶¹Doğanay ve Sarı, a.g.e. s.69

⁶²Aydın Pekel, a.g.e. s.70-73

⁶³Aynı eser. s.75

öğrenilerinin Öğretim üyesi öğrenci iletişimi, Kimlik ve Gelecek altboyutlarını farklı değerlendirdiğini belirlemiştir ⁶⁴ . Bu çalışmada özel üniversitelerdeki BESYO öğrencilerinin altboyutları farklı algılayıp algılamadıklarının analiz edilmesi için H₄ oluşturulmuştur.

H₀: üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında öğrenim gördükleri sınıfa göre farklılık yoktur.

H₄: üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında öğrenim gördükleri sınıfa göre farklılık vardır.

Hipotezlerin test edilmesinden önce, tanımlayıcı istatistikler analiz edilmiştir.

2.3. TANIMLAYICI İSTATİSTİKLER

Tanımlayıcı istatistikler katılımcıların tanımlayıcı istatistikler ve ölçeğin tanımlayıcı istatistikleri olarak iki aşamada incelenecektir.

2.3.1 Katılımcıların Tanımlayıcı İstatistikleri

Aşağıdaki **Tablo 1.**'de Ankete katılan öğrencilerin yaş dağılımlarını gösteren frekans ve yüzde değerleri gösterilmiştir.

Tablo-1. Katılımcıların Yaşa Göre Dağılımı

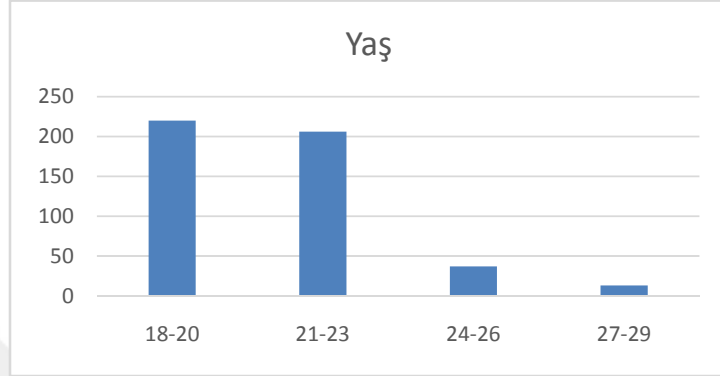
YAŞ ARALIĞI	FREKANS	YÜZDE
18-20	220	46,2
21-23	206	43,3
24-26	37	7,8
27-29	13	2,7
Toplam	476	100,0

Soruları cevaplayan öğrencilerin 18-20 yaş aralığında 220 öğrenci ve yüzdesi 46,2'dir. 21-23 yaş aralığında ise 206 öğrenci ankete katılmıştır ve toplam içindeki payı

⁶⁴Aynı eser s. 75-80

% 43,3'tür. 24-26 yaş aralığında soruları cevaplayan öğrenci sayısı 37 iken 27-29 yaş yaş aralığında soruları cevaplayan 13 öğrenci bulunmaktadır.

Ankete katılan öğrencilerin yaş dağılımları aşağıdaki **Grafik 1.**'deki çubuk diyagramında gösterilmiştir.

Grafik-1. Katılımcıların Yaşa Göre Dağılımı

Grafik 1.'den de anlaşılacağı üzere en yüksek öğrenci sayısı yaş aralığı 18-20 arasındadır, bunu 21-23 yaş aralığı takip etmektedir.

Tablo-2. Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımı

CİNSİYET	FREKANS	YÜZDE
Erkek	330	69,3
Kadın	145	30,5
Toplam	476	100,0

Tablo 2.'de görüldüğü üzere, ankete katılan erkek öğrencilerin sayısı 330 ve toplam katılımcıların %69,3'ünü oluşturmaktadır. Kadın öğrencilerin sayısı ise hemen hemen erkek sayısının yarısı kadar olup 145'tir. Yine cinsiyet dağılımı görsel olarak **Grafik 2.**'de gösterilmiştir.

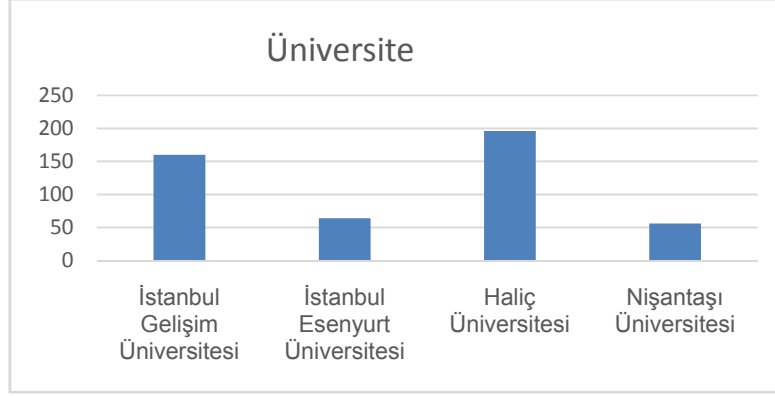
Grafik-2. Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımları

Katılımcıların ankete hangi üniversitelerden ne oranda dahil olduklarını gösteren frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo-3. Katılımcıların Üniversitelere Göre Dağılımları

ÜNİVERSİTE	FREKANS	YÜZDE
İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	33,6
İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	13,4
Haliç Üniversitesi	196	41,2
Nişantaşı Üniversitesi	56	11,8
Toplam	476	100,0

Tablo 3.'te görüldüğü üzere İstanbul Gelişim Üniversitesi'nden 160 kişi katılım göstermiştir ve bu rakam toplam katılımcıların 33,6'sını oluşturmaktadır. İstanbul Esenyurt Üniversitesi'nden 64 kişi soruları cevaplamıştır. Haliç Üniversitesi'nden 196 öğrenci ankete katılmıştır ve bu rakam toplam katılımcıların 41,2'sini oluşturmaktadır. Haliç Üniversitesi en çok katılım olan üniversitedir. Nişantaşı Üniversitesi'nden ise 56 kişi ankete katılmıştır ve en az katılımın olduğu üniversitedir. Dağılım görsel olarak aşağıdaki **Grafik 3.**'te gösterilmiştir.

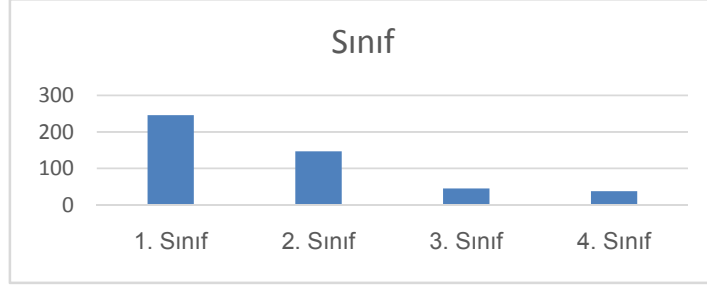
Grafik-3. Katılımcıların Üniversiteye Göre Dağılımları

Ankete katılan öğrencilerin sınıflara göre dağılımı Tablo 4’de gösterilmiştir.

Tablo-4. Katılımcıların Sınıflara Göre Dağılımı

SINIF	FREKANS	YÜZDE
1. Sınıf	246	51,7
2. Sınıf	147	30,9
3. Sınıf	45	9,5
4. Sınıf	38	8,0
Toplam	476	100,0

Tablo 4’de görüldüğü gibi, en yüksek katılım 246 kişi ile birinci sınıflardan olmuştur ve bu rakam toplam katılımcıların 51,7’sini oluşturmaktadır. İkinci sınıflardan 147 öğrenci ankete katılmıştır. Üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinden daha az katılım olmuştur. Üçüncü sınıf öğrencilerinden 45 kişi katılmış olup bu rakam toplam katılımcıların 9,5’ini oluşturmaktadır. Dördüncü sınıf öğrencilerinden en az katılım olmakla birlikte 38 kişi anketi cevaplamıştır. **Grafik 4.**’te öğrencilerin sınıflara göre dağılımları gösterilmiştir.

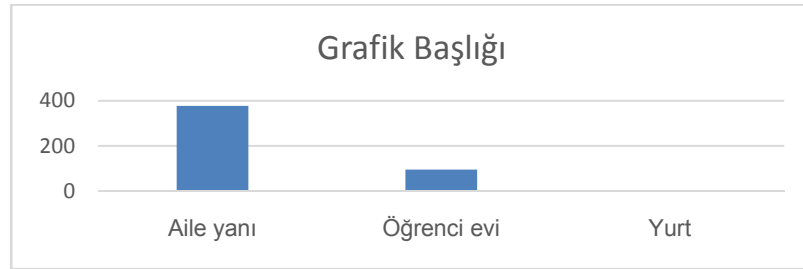
Grafik-4. Katılımcıların Buldukları Sınıflara Göre Dağılımı

Katılımcıların yaşadıkları yere göre dağılımları Tablo 5.'te görülmektedir.

Tablo-5. Katılımcıların Yaşadıkları Yere Göre Dağılımı

YAŞANILAN YER	FREKANS	YÜZDE
Aile yanı	377	79,2
Öğrenci evi	96	20,2
Yurt	3	,6
Toplam	476	100,0

Tablo 5'te de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğrencilerden 377 'si ailelerinin yanında kalmaktadır. Aile yanında kalan öğrenciler, araştırmaya katılan öğrencilerin yüzde 79,2'sini oluşturmaktadır. Öğrenci evinde kalan katılımcıların sayısı 96'dır. Yaşanılan yerde en az ise yurttaki kalan öğrenci bulunmaktadır ve sayısı 3, yüzdesi ise 6'dır. Aşağıdaki "**Grafik 5**"te öğrencilerin yaşadıkları yere göre dağılımı gösterilmiştir.

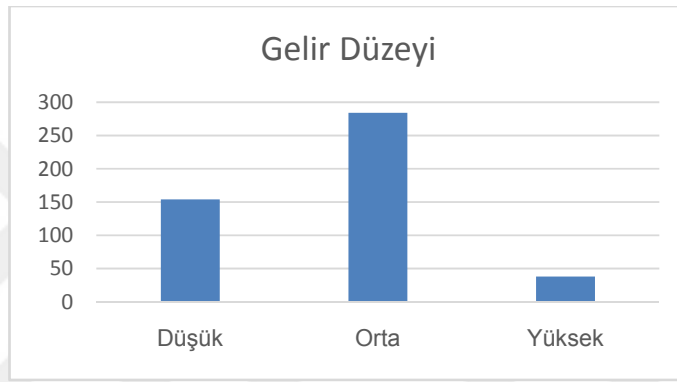
Grafik-5. Katılımcıların Yaşadıkları Yere Göre dağılımları

Katılımcıların yaşadıkları yere göre dağılımları Tablo 6.'da görülmektedir.

Tablo-6. Katılımcıların Gelir Düzeyine Göre Dağılımı

GELİR DÜZEYİ	FREKANS	YÜZDE
Düşük	154	32,4
Orta	284	59,7
Yüksek	38	8,0
Toplam	476	100,0

Öğrencilerin gelir düzeyleri düşük, orta ve yüksek olarak kategorilendirilmiş olup, en fazla orta gelire sahip olduğu görülmüştür.

Grafik-6. Katılımcıların Gelir Düzeyine Ait Dağılımları

Düşük gelire sahip olan öğrencilerin sayısı 154'tür. Düşük gelire sahip olan öğrenciler, araştırmaya katılan öğrencilerin yüzde 32,4'ünü oluşturmaktadır. Orta gelire sahip öğrenci sayısı 284 ve yüzdesi 59,7'dir. Orta gelire sahip öğrenciler, araştırmaya katılan öğrencilerin yüzde 79,2'sini oluşturmaktadır. Gelir düzeyindeki dağılımda en az yüksek gelire sahip öğrenci bulunmaktadır. Yüksek gelire sahip öğrencilerin sayısı 38'dir ve toplam içindeki yüzdesi 8'dir.

2.3.2. Ölçeğin Tanımlayıcı İstatistikleri

Tablo 7.'de ÜYKÖ'ye ait tanımlayıcı istatistikler görülmektedir. Madde ortalamaları 2,48 ile 3,35 arasında değişmektedir. Madde standart sapmaları ise 1,04 ile 1,37 arasında değişmektedir. Doğanay ve Sarı da (2006) benzer sonuçlar elde ederek maddelere ait aritmetik ortalamalar 2.35 ile 3.79 arasında, standart sapmaları ise 1.05 ile 1.44 arasında bulmuşlardır.

Tablo-7. Araştırma Ölçeğine Ait Demografik Bulgular

	N	Ort.	STANDART SAPMA
S1-	476	3,06	1,09
S2-	476	2,76	1,22
S3-	476	2,84	1,24
S4-	476	2,75	1,14
S5-	476	2,89	1,32
S6-	476	3,16	1,19
S7-	476	2,90	1,37
S8-	476	2,48	1,24
S9-	476	3,20	1,12
S10-	476	3,29	1,18
S11-	476	3,00	1,20
S12-	476	3,07	1,31
S13-	476	3,03	1,11
S14-	476	2,84	1,26
S15-	476	2,76	1,15
S16-	476	3,02	1,14
S17-	476	3,36	1,17
S18-	476	3,01	1,20
S19-	476	3,02	1,08
S20-	476	2,80	1,24
S21-	476	3,14	1,18
S22-	476	2,88	1,24
S23-	476	2,81	1,19
S24-	476	3,28	1,13
S25-	476	3,20	1,12
S26-	476	2,84	1,24

S27-	476	3,08	1,18
S28-	476	3,05	1,09
S29-	476	2,88	1,04
S30-	476	3,22	1,17
S31-	476	3,01	1,15
S32-	476	2,96	1,18
S33-	475	3,06	1,09

ÜYKÖ 33 maddeden oluşmaktadır ve bu maddeler 7 boyutu temsil etmektedir. Ölçeğin ilk boyutu olan “Öğretim Elemanı- Öğrenci İletişimi” alt boyutu, üniversite öğrencilerinin, öğretim görevlileri arasındaki iletişim düzeylerini ifade ettiğinden dolayı bu şekilde adlandırılmıştır. Bu alt boyut; S18, S24, S25, S30, S31, S33 sorularından oluşmaktadır.

Üniversite öğrencilerinin kimlikleriyle ilintili ve üniversite öğrencisi olma memnuniyetindeki düzey ile bağlantılı olan “Kimlik” alt boyutu ise; S6, S8, S12, S17, S23 sorularından oluşmaktadır.

Üniversite içerisinde etkinliklerin düzenlenmesi, kulüplerin ve üniversite topluluklarının düzenlemiş oldukları çeşitli kültürel ve sanatsal imkanlara ilişkin olarak “Sosyal Olanaklar” alt boyutu; S2, S7, S14, S20, S29 sorularından oluşmaktadır.

Üniversite içerisinde düzenlenecek faaliyetler, yapılacak olan değişiklikler ve verilen kararlarda öğrencilerin bu kararlar üzerinde ne kadar etkin olduklarını ifade eden “Kararlara Katılım” boyutu; S4, S11, S16, S22, S27, S32, sorularından oluşmaktadır.

Öğrencilerin diğer öğrencilerle iletişimlerinin niteliğini belirlemeyi hedefleyen S5, S10, S19, S26 sorularının bulunduğu boyut “Öğrenci-Öğrenci İletişimi” olarak adlandırılmıştır.

S1, S13, S28 sorular, üniversite öğrencilerinin geleceğine yönelik düşünce ve tutumlarını ifade eden boyuta “Gelecek” adı verilmiştir.

Sınıf ortamının çeşitli yönlerine işaret eden, “Sınıf Ortamı” alt boyutu ise; S3, S9, S15, S21 sorularından oluşmaktadır.

Oluşturulan ölçek sorularından bazıları ters kodlanmıştır. Ters kodlanan sorular şu şekildedir; 2, 3, 5, 6, 8, 12, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 27,32, 33 numaralı sorulardır.

Tablo 8.'de maddelere ait tanımlayıcı istatistikler hem üniversite bazında ayrı ayrı hem de madde toplamı olarak yer almaktadır. Her maddeye ait ortalama puan ise

en alt satırda yer almaktadır. Madde ortalamaları 2,48 (s8) ile 3,35 (s17) arasında değişmektedir. Üniversitelere göre ayrıldığında ise madde ortalamaları 2,16 (s8) ile 3,56 (s9) arasında değişmektedir.

Tablo-8. Üniversitelere Göre Maddelerin Tanımlayıcı İstatistikleri

		N	ORT	STANDART SAPMA
S1	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,03	1,13
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,36	1,01
	Haliç Üniversitesi	196	3,06	1,10
	Nişantaşı Üniversitesi	56	2,79	1,00
	Ortalama	476	3,06	1,09
S2R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,46	1,19
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	2,91	1,18
	Haliç Üniversitesi	196	2,88	1,24
	Nişantaşı Üniversitesi	56	2,98	1,12
	Ortalama	476	2,76	1,22
S3R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,56	1,24
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,06	1,14
	Haliç Üniversitesi	196	2,93	1,23
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,05	1,30
	Ortalama	476	2,84	1,24
S4	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,61	1,05
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	2,81	1,21
	Haliç Üniversitesi	196	2,81	1,20
	Nişantaşı Üniversitesi	56	2,82	1,13
	Ortalama	476	2,75	1,14
S5R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,92	1,42
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	2,80	1,29
	Haliç Üniversitesi	196	2,93	1,30
	Nişantaşı Üniversitesi	56	2,80	1,18
	Ortalama	476	2,89	1,32
S6R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,07	1,23
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,44	1,22
	Haliç Üniversitesi	196	3,10	1,16
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,30	1,13
	Ortalama	476	3,16	1,19
S7	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,29	1,28
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,53	1,25

	Haliç Üniversitesi	196	3,13	1,36
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,14	1,17
	Ortalama	476	2,90	1,37
S8R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,16	1,21
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	2,67	1,25
	Haliç Üniversitesi	196	2,63	1,22
	Nişantaşı Üniversitesi	56	2,66	1,25
	Ortalama	476	2,48	1,24
S9	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,29	1,10
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,56	1,07
	Haliç Üniversitesi	196	3,06	1,14
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,04	1,13
	Ortalama	476	3,20	1,12
S10	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,54	1,14
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,22	1,29
	Haliç Üniversitesi	196	3,22	1,16
	Nişantaşı Üniversitesi	56	2,93	1,13
	Ortalama	476	3,29	1,18
S11	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,17	1,14
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,22	1,21
	Haliç Üniversitesi	196	2,75	1,22
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,13	1,15
	Ortalama	476	3,00	1,20
S12R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,98	1,30
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,34	1,29
	Haliç Üniversitesi	196	3,02	1,32
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,18	1,34
	Ortalama	476	3,07	1,31
S13	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,04	1,08
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,19	1,15
	Haliç Üniversitesi	196	3,02	1,12
	Nişantaşı Üniversitesi	56	2,88	1,11
	Ortalama	476	3,03	1,11
S14R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,59	1,29
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	2,78	1,24
	Haliç Üniversitesi	196	2,98	1,24
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,09	1,13
	Ortalama	476	2,84	1,26
S15R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,56	1,13
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	2,84	1,20

	Haliç Üniversitesi	196	2,86	1,17
	Nişantaşı Üniversitesi	56	2,84	1,04
	Ortalama	476	2,76	1,15
S16R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,24	1,04
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	2,83	1,13
	Haliç Üniversitesi	195	2,95	1,22
	Nişantaşı Üniversitesi	56	2,86	1,09
	Ortalama	475	3,02	1,14
S17R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,48	1,13
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,50	1,20
	Haliç Üniversitesi	196	3,18	1,21
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,48	1,04
	Ortalama	476	3,36	1,17
S18	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,01	1,18
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,06	1,22
	Haliç Üniversitesi	196	2,97	1,20
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,07	1,28
	Ortalama	476	3,01	1,20
S19R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,06	0,97
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,08	1,16
	Haliç Üniversitesi	196	2,91	1,14
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,23	1,04
	Ortalama	476	3,02	1,08
S20R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,43	1,20
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	2,95	1,21
	Haliç Üniversitesi	196	2,98	1,24
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,07	1,14
	Ortalama	476	2,80	1,24
S21R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,19	1,17
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,20	1,29
	Haliç Üniversitesi	196	3,00	1,18
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,41	1,07
	Ortalama	476	3,14	1,18
S22R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,76	1,20
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,02	1,34
	Haliç Üniversitesi	196	2,85	1,26
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,23	1,06
	Ortalama	476	2,88	1,24
S23R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,72	1,22
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,02	1,19

	Haliç Üniversitesi	196	2,79	1,16
	Niğantaşı Üniversitesi	56	2,91	1,20
	Ortalama	476	2,81	1,19
S24	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,28	1,07
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,52	1,07
	Haliç Üniversitesi	196	3,34	1,21
	Niğantaşı Üniversitesi	56	2,84	0,95
	Ortalama	476	3,28	1,13
S25	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,29	1,01
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,09	1,22
	Haliç Üniversitesi	196	3,14	1,20
	Niğantaşı Üniversitesi	56	3,30	1,04
	Ortalama	476	3,20	1,12
S26	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,88	1,28
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	2,66	1,38
	Haliç Üniversitesi	196	2,83	1,24
	Niğantaşı Üniversitesi	56	3,02	0,92
	Ortalama	476	2,84	1,24
S27R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,17	1,14
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	2,95	1,19
	Haliç Üniversitesi	195	3,06	1,20
	Niğantaşı Üniversitesi	56	3,00	1,22
	Ortalama	475	3,08	1,18
S28	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,96	1,10
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,22	1,03
	Haliç Üniversitesi	196	3,07	1,10
	Niğantaşı Üniversitesi	56	3,09	1,07
	Ortalama	476	3,05	1,09
S29	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,87	0,99
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	2,91	1,05
	Haliç Üniversitesi	196	2,90	1,08
	Niğantaşı Üniversitesi	56	2,77	1,04
	Ortalama	476	2,88	1,04
S30	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,43	1,12
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,42	1,14
	Haliç Üniversitesi	196	3,09	1,17
	Niğantaşı Üniversitesi	56	2,88	1,21
	Ortalama	476	3,22	1,17
S31	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,41	1,12

	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,31	1,34
	Haliç Üniversitesi	196	3,13	1,29
	Niğantaşı Üniversitesi	56	3,27	1,02
	Ortalama	476	3,27	1,21
S32R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,04	1,07
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,17	1,33
	Haliç Üniversitesi	196	2,97	1,16
	Niğantaşı Üniversitesi	56	2,89	1,17
	Ortalama	476	3,01	1,15
S33R	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,94	1,12
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	2,97	1,32
	Haliç Üniversitesi	195	2,91	1,22
	Niğantaşı Üniversitesi	56	3,14	1,05
	Ortalama	475	2,96	1,18

Ölçeğin her altboyutun içerdiği maddelerin ortalaması alınarak o altboyut için ortalama skor hesaplanmıştır. Altboyutların ortalama skorları Tablo 9.'da görülmektedir.

Tablo-9.Üniversite Öğrencilerinin Kaliteli Yaşam Algısı

	N	MİNİMUM	MAKSİMUM	ORTALAM A	STANDART SAPMA
Sosyal olanaklar	476	1,00	4,20	2,83	,639
Öğretim Elemanı Öğrenci iletişimi	476	1,00	5,00	3,15	,656
Kimlik	476	1,00	5,00	2,97	,739
Gelecek	476	1,00	5,00	3,04	,776
Kararlara katılım	476	1,20	4,40	2,94	,477
Sınıf ortamı	476	1,00	5,00	2,98	,710
Öğrenci Öğrenci İletişimi	476	1,25	5,00	3,01	,656

Tablo 9.'da görüldüğü gibi, enyüksek skorun“Öğretim Elemanı-Öğrenci İletişimi” (3,15) olduğu görülmektedir. Diğer en yüksek ortalama ise birbirlerine yakın ortalamaya sahip olan “Gelecek” (3,04) alt boyutu ile “Öğrenci-Öğrenci İletişimi” (3,01) alt boyutunu oluşturmaktadır. “Sınıf Ortamı” alt boyutu ise (2,98) ortalama ile dördüncü en yüksek ortalamaya sahiptir ve buna en yakın alt boyut “Kimlik” (2,97) olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin “kararlara Katılım” alt boyutuna ilişkin algısı (2,94) olarak görülmüştür. En düşük alt boyut ise “Sosyal Olanaklar” (2,83) olarak bulunmuştur.

Salıcı (2010)⁶⁵devlet üniversitelerindeki BESYO öğrencileri ile yaptığı çalışmada; ÜYKÖkullanılmış ve en yüksek skorlu boyut sınıf ortamı olarak bulunmuştur. En düşük skorlu altboyut ise kimlik olarak bulunmuştur.Görüldüğü üzere devlet üniversitelerindeki BESYO öğrencilerinin sıralaması ile bu çalışmada gözlenen özel üniversitedeki BESYO öğrencilerinin altboyutlara ilişkin sıralaması birbirinden farklıdır. Özel üniversitedeki en olumlu algılanan boyut öğretim üyesi öğrenci iletişimi iken, devlet üniversitesinde en olumlu algılanan boyut sınıf ortamıdır.

Bunun yanında çalışmanın özel üniversitelerde yapılmış olmasına rağmen, sosyal olanaklar boyutunun son sırada çıkması manidardır.

Başka bir çalışmada ise en yüksek skorlu boyut kimlik olarak ortaya çıkmıştır. Sosyal olanaklar ikinci en yüksek skora sahiptir. En düşük skorlu boyut ise kararlara katılım olarak ortaya çıkmıştır.⁶⁶

Kararlara katılım boyutu başka bir çalışmada ise en yüksek skorlu boyut olarak belirtilmiştir⁶⁷. Çalışmada en düşük skorlu boyut ise gelecek olarak ortaya çıkmıştır.

---

⁶⁵ Salıcı, a.g.e. 2010, s.112.

⁶⁶Doğanay veSarı, a.g.e. s.80-84.

⁶⁷ Argon ve Kösterelioğlu, a.g.e.s.43-61

2.4. HİPOTEZLERLE İLGİLİ BULGULAR

Öncelikle cinsiyet değişkeninin farklılık yaratıp yaratmadığı ile ilgili oluşturulmuş olan H_1 hipotezi incelenmiştir.

H_0 : üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında cinsiyete göre farklılık yoktur.

H_1 : üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında cinsiyete göre farklılık vardır.

H_1 hipotezi parametrik olmayan bir test olan Mann Whitney U testi ile analiz edilmiştir.

Tablo-10. Üniversite Öğrencilerinin Kaliteli Yaşam Algısının Cinsiyetlere Göre Dağılımları

	CİNSİYET		N	MEAN	MANNWHITNEY U ANLAMLILIK	SONUÇ
H_{1a}	sosyal_olanaklar	Erkek	330	2,8006	0,65	H0 kabul
		Bayan	145	2,9062		
H_{1b}	ogretim_uyesi_ogrenci_iletisimi	Erkek	330	3,1647	0,482	H0 kabul
		Bayan	145	3,1471		
H_{1c}	Kimlik	Erkek	330	2,9982	0,415	H0 kabul
		Bayan	145	2,9228		
H_{1d}	Gelecek	Erkek	330	3,0434	0,737	H0 kabul
		Bayan	145	3,0522		
H_{1e}	kararlara_katilim	Erkek	330	2,9594	0,434	H0 kabul
		Bayan	145	2,9090		
H_{1f}	sınıf_ortamı	Erkek	330	2,9598	0,290	H0 kabul
		Bayan	145	3,0310		
H_{1g}	Öğrenci öğrenci iletişimi	Erkek	330	3,0326	0,375	H0 kabul
		Bayan	145	2,9586		

Tablo 10'da görüldüğü gibi, anlamlılık değerlerinin tümü 0,05'in üzerindedir, dolayısı ile ölçeğin alt boyutları cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaşmamaktadır sonucu elde edilmektedir. Bu sonuç diğer çalışmalar ile benzerlik göstermektedir. ^{68,69}

Bir diğer hipotez olan H₂'nin incelenmesi Tablo 11.'de görülmektedir.

H₀: üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında yaşa göre farklılık yoktur.

H₂: üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında yaşa göre farklılık vardır.

Tablo-11. H₂'nin İncelenmesi

		KRUSKALWALLİSANLAMLILIK	SONUÇ
H _{2a}	sosyal_olanaklar	0,164	H0 kabul
H _{2b}	ogretim_uyesi_ogrenci_iletisimi	0,989	H0 kabul
H _{2c}	Kimlik	0,503	H0 kabul
H _{2d}	Gelecek	0,157	H0 kabul
H _{2e}	kararlara_katilim	0,945	H0 kabul
H _{2f}	sınıf_ortamı	0,197	H0 kabul
H _{2g}	ogrenci_ogrenci_iletisimi	0,534	H0 kabul

Tablo 11.'de görüldüğü üzere, yapılan Kruskal Wallis analizinde öğrencilerin üniversite yaşam kalitesine ilişkin algılarında H₀ kabul edilmiştir. Üniversite yaşam

⁶⁸ Doğanay ve Sarı, a.g.e. s.87

⁶⁹ Salici, a.g.e. s.110-119

kalitesi ölçeğinin alt boyutları olan; “Sosyal Olanaklar”, Öğrenci ve Öğretim görevlisi İletişimi”, “Kimlik”, “Gelecek”, “Kararlara Katılım” “Sınıf Ortamı” ve “Öğrenci-Öğrenci İletişimi” ile yaş arasında anlamlı bir fark yoktur. Pekel (2016)⁷⁰ ise devlet üniversitelerindeki BESYO öğrencileriyle yaptığı araştırmasında yaş gruplarına göre dört altboyutta bir farklılık olduğunu saptamıştır.

Araştırmanın amaçlarından birisi özel üniversitelerin öğrencileri arasında Üniversite Yaşam Kalitesi algıları ile ilgili üniversiteden kaynaklanan bir farklılık olup olmadığının belirlenmesidir. Bunun için H3 oluşturulmuştur.

H₀: üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında öğrenim gördükleri üniversiteye göre farklılık yoktur.

H₃: üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında öğrenim gördükleri üniversiteye göre farklılık vardır.

H₃'ün testinden önce elde edilen altboyutların üniversitelere göre ortalama puanları ve standart sapmaları incelenmiştir. Sonuçlar Tablo 12.'de yer almaktadır.

Tablo-12.Üniversite Yaşam Kalitesi Ölçeğinin Altboyutlarının Puanların Üniversitelere Göre Dağılımları

		N	ORTALAMA	STD. SAPMA
sosyal_olanaklar	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,53	0,67
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,02	0,58
	Haliç Üniversitesi	196	2,98	0,60
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,01	0,42
	Total	476	2,83	0,64
ogretim_uyesi_ogrenci_iletisimi	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,23	0,69
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,23	0,70
	Haliç Üniversitesi	196	3,10	0,65
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,08	0,51
	Total	476	3,16	0,66
Kimlik	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,88	0,79
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,19	0,78
	Haliç Üniversitesi	196	2,94	0,69
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,11	0,67

⁷⁰Pekel, a.g.e. s.64-70

	Total	476	2,98	0,74
Gelecek	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,01	0,90
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,26	0,71
	Haliç Üniversitesi	196	3,05	0,69
	Nişantaşı Üniversitesi	56	2,92	0,72
	Total	476	3,05	0,78
Kararlara_katılım	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,99	0,41
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	2,97	0,49
	Haliç Üniversitesi	196	2,88	0,54
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,01	0,40
	Total	476	2,94	0,48
sınıf_ortamı	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	2,90	0,75
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	3,17	0,69
	Haliç Üniversitesi	196	2,96	0,70
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,08	0,63
	Total	476	2,98	0,71
ogrenci_ogrenci_iletisimi	İstanbul Gelişim Üniversitesi	160	3,10	0,64
	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	64	2,94	0,82
	Haliç Üniversitesi	196	2,97	0,63
	Nişantaşı Üniversitesi	56	3,00	0,56
	Total	476	3,01	0,66

Tablo 12.'den elde edilen sonuçlara göre;

- Sosyal Olanaklar altboyutunda tüm üniversitelerin ortalamaları orta nokta olan 3,00 ve altındadır. Bu durum hiçbir özel üniversitede sosyal olanaklar ile ilgili yaşam kalitesinin olumlu algılanmadığını göstermektedir. İstanbul Gelişim Üniversitesinin bu boyuttaki ortalaması diğer üç üniversiteden düşüktür.
- Öğretim üyesi öğrenci iletişimi açısından hiçbir üniversite arasında farklılık görülmemiştir. Tüm üniversitelerin skorları birbirine yakındır ve 3,08 ile 3,22 arasındadır. Dolayısı ile orta nokta çevresinde orta noktanın hemen üstündedir.
- Kimlik altboyutu ile ilgili puanlar 2,88 ile 3,11 arasındadır. Dolayısı ile hem ortanokta çevresindedir. Hem ortanoktanın üstünde hem de orta noktanın altında yer alan üniversiteler bulunmaktadır.
- Gelecek altboyutu ile ilgili puanlar 2,92 ile 3,26 arasındadır. Dolayısı ile hem ortanokta çevresindedir. Hem ortanoktanın üstünde hem de orta noktanın altında yer alan üniversiteler bulunmaktadır.

- Kararlara katılım altboyutu ile ilgili ortalamalar 2,88 ile 3,01 arasındadır. Hem ortanoktanın üstünde hem de orta noktanın altında yer alan üniversiteler bulunmaktadır.
- Sınıf ortamı altboyutu ile ilgili ortalamalar 2,90 ile 3,17 arasındadır. Hem ortanoktanın üstünde hem de orta noktanın altında yer alan üniversiteler bulunmaktadır.
- Öğrenci öğrenci iletişimi altboyutu ile ilgili ortalamalar 2,94 ile 3,10 arasındadır. Hem ortanoktanın üstünde hem de orta noktanın altında yer alan üniversiteler bulunmaktadır.

Elde edilen altboyutların üniversitelere göre farklılık gösterip göstermediği H_3 ile analiz edilmiştir. Analiz Kruskal Wallis test ile gerçekleştirilmiştir. Bir diğer hipotez olan H_3 'ün incelenmesi Tablo 13.'de görülmektedir

Tablo-13. Üniversite Yaşam Kalitesi Ölçeğinin Altboyutlarının H_3 için Analizi

		KRUSKALWALLİSANLAMLILIK	SONUÇ
H_{3a}	sosyal_olanaklar	0,000	H0 red
H_{3b}	ogretim_uyesi_ogrenci_iletisimi	0,134	H0 kabul
H_{3c}	Kimlik	0,007	H0 red
H_{3d}	Gelecek	0,137	H0 kabul
H_{3e}	kararlara_katirim	0,078	H0 kabul
H_{3f}	sınıf_ortamı	0,032	H0 red
H_{3g}	ogrenci_ogrenci_iletisimi	0,281	H0 kabul

Kruskal Wallis analizi sonucunda, sosyal olanaklar alt boyutunun üniversiteden, üniversiteye göre farklılaştığı saptanmıştır. Öğretim elemanı-öğrenci iletişimi alt boyutunda ise üniversiteler arası anlamlı bir fark yoktur. Kimlik alt boyutunda, üniversiteler arası anlamlı farklılık bulunarak, H_0 reddedilmiştir. Gelecek, kararlara katılım ve öğrenci-öğrenci iletişimi alt boyutlarında, üniversiteler arası bir fark bulunmadığı tespit edilmiştir. Öğrenciler buldukları sınıflar bakımından ise, üniversitelere göre farklılık göstermiştir ve H_0 reddedilmiştir.

Farklılığın tüm boyutlar için mi yoksa sadece bazı boyutlar için mi olduğunu, bunun yanında tüm üniversiteler arasında mı farklılık olduğunu yoksa sadece bazı üniversiteler arasında mı farklılık olduğunu belirlemek için Mann Whitney U testi yapılmıştır.

Sonuçlara göre

- Sosyal Olanaklar Boyutu açısından; İstanbul Gelişim Üniversitesi ile diğer üç üniversite arasında farklılık gözlemlenmiştir.
- Kimlik altboyutu açısından İstanbul Gelişim Üniversitesi ile İstanbul Esenyurt Üniversitesi arasında ve İstanbul Esenyurt Üniversitesi ile Haliç Üniversitesi arasında farklılık gözlemlenmiştir.
- Sınıf Ortamı altboyutu açısından İstanbul Gelişim Üniversitesi ile İstanbul Esenyurt Üniversitesi arasında ve İstanbul Esenyurt Üniversitesi ile Haliç Üniversitesi arasında farklılık gözlemlenmiştir.

Öğrencilerin öğrenim görmekte oldukları sınıfa göre bir farklılık olmadığı H_4 ile analiz edilmiştir. H_4 Kruskal Wallis testi ile analiz edilmiştir. Sonuçlar Tablo 14.'de görülmektedir.

H_0 : üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında öğrenim gördükleri sınıfa göre farklılık yoktur.

H_4 : üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında öğrenim gördükleri sınıfa göre farklılık vardır.

Tablo-14. Üniversite Öğrencilerinin Kaliteli Yaşama Yönelik Algılarının Öğrenim Gördüğü Sınıflara Göre Dağılımları

		KRUSKALWALLİSANLAMLILIK	SONUÇ
H _{4a}	sosyal_olanaklar	0,002	H0 red
H _{4b}	ogretim_uyesi_ogrenci_iletisimi	0,004	H0 red
H _{4c}	Kimlik	0,007	H0 red
H _{4d}	Gelecek	0,001	H0 red
H _{4e}	kararlara_katirim	0,023	H0 red
H _{4f}	sınıf_ortamı	0,161	H0 kabul
H _{4g}	ogrenci_ogrenci_iletisimi	0,940	H0 kabul

Yapılan analiz sonucunda sosyal olanaklar, Öğrenci ve Öğretim görevlileri iletişimi, kimlik, gelecek, kararlara katılım sağlama alt boyutların içerisinde anlamlı farklılıklar bulunmuştur ve H₀ reddedilmiştir. Sınıf ortamı ve öğrenci-öğrenci iletişimi boyutlarında ise anlamlı bir fark bulunmayıp H₀ kabul edilmiştir.

Sonuçlar yapılan araştırmalar ile benzer şekildedir⁷¹. Öğretim üyesi öğrenci iletişimi, Kimlik ve Gelecek altboyutlarının yanında Sosyal Olanaklar ve Kararlara Katılım altboyutları için de farklılık gözlemlenmiştir. Dolayısı ile farklı sınıflardaki öğrenciler bu beş boyutu farklı değerlendirirken sınıf ortamı ve öğrenci öğrenci iletişimi boyutlarını farklı değerlendirmemişlerdir.

---

⁷¹Aynı eser, s. 67-80.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu araştırmanın amacı Türkiye’de özel üniversitelerde öğrenim gören BESYO öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi ile ilgili algılarının belirlenmesi ve bu algılamaların öğrenim görülen üniversiteye göre farklılaşıp farklılaşmadığının analiz edilmesidir. Bunun yanında üniversite yaşam kalitesi ile ilgili algıların hangi değişkenlere göre farklılaştığının belirlenmesi araştırmanın diğer amacıdır. Araştırma amaçları doğrultusunda dört farklı özel üniversiteden veri toplanmıştır. Ölçek olarak Sarı ve Doğanay (2006) tarafından geliştirilen, Doğanay ve Sarı (2006) tarafından devlet üniversitelerinde çeşitli bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin üniversite yaşam kalitesi algılarını araştırmada ve Pekel (2016) tarafından devlet üniversitelerinde spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin üniversite yaşam kalitesi algılarını araştırmada kullanılan ÜYKÖ ölçeği kullanılmıştır.⁷²⁷³

Araştırmanın sonuçlarına göre madde ortalamaları 2,48 ile 3,35 arasında madde standart sapmaları ise 1,04 ile 1,37 arasında değişmektedir ve bu sonuçlar Doğanay ve Sarı da (2006) benzerdir.⁷⁴

Ölçeğin altboyutlarının puanları incelendiğinde en yüksek puanlı altboyutun “Öğretim Elemanı-Öğrenci İletişimi” (3,15) olduğu görülmektedir. Diğer alt boyutların ortalamaları birbirine yakındır. En düşük alt boyut ise “Sosyal Olanaklar” (2,83) olarak bulunmuştur. Özel üniversitelerde Öğretim Elemanı-Öğrenci İletişimi’ne en yüksek altboyut olarak bulunması normal olabilirken, en düşük altboyutun “Sosyal Olanaklar” olarak bulunması beklenen bir durum değildir ve diğer çalışmalara göre farklılık arz etmektedir. Devlet üniversitelerinde BESYO öğrencileri üzerinde yapılan çalışmada Salıcı (2010) en olumlu bulunan boyutları sınıf ortamı ve sosyal olanaklar olarak belirlemiştir⁷⁵. Doğanay ve Sarı da (2006) yaptığı çalışmasındaki yedi alt boyutlar arasında en fazla kimlik (3,44) ve sosyal imkanlar (3,31) alt boyutları olumlu olarak bulmuş, sınıf ortamı (2,44) ve kararlara katılım (2,53) alt boyutları da en olumsuz

---

⁷²Doğanay veSarı, a.g.e. s.112

⁷³Pekel, a.g.e. s.72-78

⁷⁴Doğanay veSarı, a.g.e. s.90

⁷⁵Salıcı, a.g.e. s.87-89

boyutlar olarak algıladıklarını saptamışlardır.⁷⁶ En olumlu buldukları altboyutları kimlik ve sosyal olanaklar olarak sıralamışlardır. Ayrıca öğrencilerin genel üniversite yaşam kalitesine ilişkin algıyı ise orta düzeyde 2,89 olduğunu belirtmişlerdir.

Ankete katılan öğrencilerin üniversite yaşam kalitesi algılarında yaşları açısından fark olup olmadığını anlamak için yapılan Kruskal Wallis analizinde öğrencilerin üniversite yaşam kalitesine ilişkin algılarında yaş aralıkları açısından bir farklılık bulunmamıştır. Üniversite yaşam kalitesi ölçeğinin alt boyutları arasında; “Sosyal Olanaklar”, Öğrenci –Öğretim Elemanı”, “Kimlik”, “Gelecek”, “Kararlara Katılım” “Sınıf Ortamı” ve “Öğrenci-Öğrenci İletişimi” ile yaş arasında anlamlı bir fark yoktur.

Araştırmaya katılan öğrenciler, ÜYKÖ alt boyutlarına göre cinsiyete dayalı yapılan değerlendirmede istatistiksel olarak anlamlı farklılık ($p>0,05$) göstermedikleri ortaya koyulmuştur. Yine buna benzer bir çalışma olan Doğanay ve Sarı (2004) ve Salıcı, (2010) cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olmadığını saptamıştır.⁷⁷⁷⁸

Doğanay ve Sarı (2006) ÜYKÖ altboyutlarının farklı bölümler ve fakültelerdeki öğrenciler tarafından farklı algılandığını belirlemiştir. Pekel’in (2016) devlet üniversitelerinin BESYO bölümlerinde öğrenim görmekte olan öğrencilerle gerçekleştirdiği çalışmada öğrenci öğrenci iletişimi altboyutu dışındaki tüm altboyutlarda üniversiteler arasında farklılık gözlemlenmiştir.⁷⁹ Bu çalışmanın katılımcılarını oluşturan özel üniversitelerde de böyle bir farklılığın olup olmadığı analiz edilmiştir. Ölçeğin altboyutlarının üniversitelere göre farklılık gösterip göstermediği analiz edilip aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır;

- Sosyal olanaklar alt boyutunun üniversiteden üniversiteye göre farklılaştığı saptanmıştır ve İstanbul Gelişim Üniversitesi ile diğer üç üniversite arasında farklılık gözlemlenmiştir. Ayrıca Sosyal Olanaklar altboyutunda tüm üniversitelerin ortalamalarına bakıldığında hiçbir özel üniversitede sosyal olanaklar ile ilgili yaşam kalitesinin olumlu algılanmadığı görülmüştür. İstanbul

⁷⁶Doğanay ve Sarı, a.g.e. s.112-122

⁷⁷ Aynı eser, s. 120-126

⁷⁸Salıcı, a.g.e. s.92-98

⁷⁹Pekel, a.g.e. s.76-78

Gelişim Üniversitesinin bu boyuttaki ortalaması ise diğer üç üniversiteden daha düşüktür.

- Öğretim elemanı-öğrenci iletişimi alt boyutunda ise üniversiteler arası anlamlı bir farklılık yoktur.
- Kimlik altboyutu açısından üniversiteler arası anlamlı farklılık saptanmıştır. İstanbul Gelişim Üniversitesi ile İstanbul Esenyurt Üniversitesi arasında ve İstanbul Esenyurt Üniversitesi ile Haliç Üniversitesi arasında farklılık gözlemlenmiştir. Kimlik altboyutu ile ilgili puanlar 2,88 ile 3,11 arasındadır. Dolayısı ile orta nokta olan 3,00'ün hem üstünde hem de orta noktanın altında yer alan üniversiteler bulunmuştur.
- Gelecek alt boyutunda, üniversiteler arası bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. Gelecek altboyutu ile ilgili puanlar 2,92 ile 3,26 arasındadır. Bakıldığında hem ortanoktanın üstünde hem de orta noktanın altında yer alan üniversiteler saptanmıştır.
- Kararlara katılım alt boyutunda, üniversiteler arası bir fark bulunmadığı tespit edilmiştir. Kararlara katılım altboyutu ile ilgili ortalamalar 2,88 ile 3,01 arasındadır. Hem ortanoktanın üstünde hem de orta noktanın altında yer alan üniversiteler bulunmaktadır.
- Öğrenciler buldukları sınıflar bakımından ise, üniversitelere göre farklılık göstermektedir. İstanbul Gelişim Üniversitesi ile İstanbul Esenyurt Üniversitesi arasında ve İstanbul Esenyurt Üniversitesi ile Haliç Üniversitesi arasında farklılık gözlemlenmiştir. Sınıf ortamı altboyutu ile ilgili ortalamalar 2,90 ile 3,17 arasındadır. Hem ortanoktanın üstünde hem de orta noktanın altında yer alan üniversiteler bulunmaktadır.
- Öğrenci-öğrenci iletişimi alt boyutunda, üniversiteler arası bir fark bulunmadığı tespit edilmiştir. Öğrenci öğrenci iletişimi altboyutu ile ilgili ortalamalar 2,94 ile 3,10 arasındadır. Hem ortanoktanın üstünde hem de orta noktanın altında yer alan üniversiteler bulunmaktadır.

ÖNERİLER

Yapılan bu araştırma sonucunda elde edilen bulgulardan, özel üniversitelerde öğrenim gören beden eğitimi ve spor yüksek okulu öğrencilerinin yaşam kalite düzeylerini artırmak için yararlanılabilir.

Araştırmada üniversite öğrencilerinin, üniversite yaşam kalitesi algılarında cinsiyete göre farklılık olmadığı tespit edilmiş olup, üniversite yaşam kültürü içerisinde öğrencilerin cinsiyetlerine yönelik bir yeniliğe gidilmeye ihtiyaç duyulmamıştır.

Araştırmada üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında öğrenim gördükleri üniversiteye göre farklılıklar ortaya çıkmıştır.

Anket uyguladığımız üniversiteler arasında sosyal olanaklar alt boyutu incelendiğinde İstanbul Gelişim Üniversitesi, diğer üç üniversiteye göre daha düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Gelişim Üniversitesi, öğrencilerin Üniversite yaşam kalite algısını artırmak ve akademik hayatlarında daha başarılı olmalarını sağlamak amacıyla sosyal imkanlar için yeni çalışmalar başlatmalı, üniversiteyi öğrencilerin sosyal imkanlardan daha çok yararlanabilecekleri ortamlar hazırlamalıdır. Sağlık Kültür ve Spor daire başkanlığı öncelikli olarak bu konuda yapılan etkinlik ve aktiviteleri değerlendirmeli, üniversite içinde sportif ve sanatsal yarışmalar düzenlemeli, öğrencilerin seveceği sanatçıları belirli dönemlerle üniversiteye davet etmelidir. Üniversite içerisinde toplulukların daha aktif olarak görev yapması, yeni öğrenci toplulukları oluşturulması ve öğrencinin bunlardan yararlanmalarını sağlayarak, üniversite geçirilen zamandan haz almalarını artırarak yaşam kalite düzeyi artırılmalıdır.

Çalışmamızda ulaştığımız bir diğer sonuç ise, ÜYKÖ alt boyutlarından olan 'bulunduğu ortam' dır. Üniversite öğrencilerinin üniversitenin konumundan, öğrencilerin yaşadıkları aile ortamı, öğrenci evleri veya yurtlardan kaynaklı olarak değişiklik göstermektedir. Anket uygulanan 4 üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalite algısı farklılık göstermektedir. Yaşam kalite algısını daha iyi seviyeye çıkarmak için, Üniversiteler kurulurken mimari ve fiziki altyapıya önem verilmelidir. Üniversite çevresine öğrencilerin üniversiteye ve sosyal olanaklara rahat ulaşması sağlanarak öğrenci memnuniyeti artırılmalıdır.

Yaptığımız çalışmada üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi algılarında öğrenim gördükleri sınıfa göre 7 alt boyuttan; gelecek, kimlik, kararlara katılım, sosyal olanaklar, öğrenci-öğretim görevlisi olan 5 alt boyutta farklılıklar

görülmüştür. Gelecek ve Kimlik altboyutları için üst sınıflarda kimlik algısının gelişmesi ve gelecek için öğrenci planlarının netleşmeye başlaması ile birlikte yaşam kalite algıları da değişmekte olduğu görülmektedir. Üniversite yöneticileri, üniversite kültürü oluştururken ve ders planlaması yaparken, son sınıfta okuyan ve üniversiteyi yeni kazanan öğrencilerin beklentileri farklı olduğu için öğrencilerin sınıflarına göre bir standart belirleyip bu standartlar doğrultusunda yaşam kalitesi algısını geliştirmelidirler.

Üniversite öğrencileri için Üniversite hayatı hem akademik hemde sosyal anlamda geleceklerine yön veren bir zaman dilimi olduğu için bu süreçte öğrencilerin keyifli zaman geçirmeleri son derece önemlidir.

Yapılan bu çalışmada ortaya çıkan bulgular üniversitelerin mütevelli heyetleri tarafından değerlendirilip gerekli değişime gitmeleri üniversite akademik başarısını artırmak için dikkate alınmalıdır.

Bu araştırma üniversite yaşam kalitesi ile ilgili yapılacak olan yeni çalışmalara zemin hazırlamakta olup, geliştirilmeye ve farklı boyutlarda değerlendirmelere açıktır.

Bu çalışma araştırılan alt boyutlar ile sınırlıdır. Dolayısı ile üniversite yaşam kalitesini etkileyebilecek olan başka alt boyutlar ile yapılmış olan çalışmalara bakılarak çeşitli araştırmalar yapılabilir. Örneğin Maidinsah, Sarı, Hamid, Ibrahim ve Shaadan (2012)⁸⁰, öğrencinin genel not ortalamasının üniversite yaşam kalitesine önemli derecede etki ettiğini belirtmişlerdir. Yapılan çalışma sadece öğrenciler ile yapıldığı için, bu da araştırmayı sınırlı tutmaktadır. Yine üniversite yaşam kalitesi algısının ölçülmesine dair bir çalışma öğretim elemanlarıyla ile de yapılabilir. Milbrath ve Doyno (1986)⁸¹ ise benzer bir araştırmayı öğretim üyeleri için yapmıştır.⁸²

---

⁸⁰Hamidah Maidinsah vd., (2012). Quality of university life (QUL): A case study of Malay students.

Discovering Mathematics, 34(2), s.15-24.

⁸¹ Cester Milbrath veVictor Doyno (1986). A study of quality of university life: SUNY at Buffalo. ***Social Indicators Research***, 19, s.173-190.

⁸² Eriş ve Anıl, a.g.e. s.87

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

ALTUNIŞIK Remzi, COŞKUN Recai, BAYRAKTAROĞLU Serkan ve YILDIRIM Engin (2010). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: SPSS uygulamalı*. **Sakarya yayıncılık**.

İnal AN. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimine Giriş* ISBN 9759437929, **Selçuk Üniversitesi Basım Evi**, Konya,1998.

TENGİLİMOĞLU Dilaver, *Sağlık Hizmetleri Pazarlaması*, 3, ISBN: 9.786.055.782.689, **Siyasal Yayın Evi Ankara**, 2011.

TESTA Marcia A, Simonson DC. *Assesment Of Quality-Of- Life Outcomes*. N Engl J Med 1996.

MAKALELER

ARGON Türkan, KÖSTERELİOĞLU Meltem, *Üniversite Öğrencilerinin Üniversite Yaşam Kalitesi Ve Fakülte Kültürüne İlişkin Algıları*. **Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi** 2009.

Arioğlu S, Beğler T, Karan M. *Yaşlılarda Evde Bakım ve Yaşam Kalitesine Katkısı*. **Aktüel Tıp Dergisi** 1994

AVCI Kadriye, PALA Kayıhan, *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesinde Çalışan Araştırma Görevlisi ve*

Uzman Doktorların Yaşam Kalitesinin Değerlendirilmesi. **Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi** 2004.

BÜYÜKKARAGÖZ Savaş, MUŞTA Muammer C., YILMAZ Hasan, PİLTEN Önder. *Öğretmenlik Mesleğine Giriş Eğitimin Temelleri (2)*, **Mikro Yayınları Bilimsel Araştırma Dizisi**, Konya, 1998:198.

BİLGİÇ Semra ve SARI Mediha, (2010). İlköğretim öğrencilerinin okul yaşam kalitesi ve empatik sınıf atmosferi algıları. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 9(17), 1-19.

BİLGİN Nuri, Sosyal Psikoloji. *Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları* 2008.

BOGNAR Greg, The Concept Of Quality Of Life. *Social Theory and Practise* 2005.

DOĞANAY Ahmet, SARI Mediha, "Öğrencilerin Üniversitedeki Yaşam Kalitesine İlişkin Algılarının Demokratik Yaşam Kültürü Çerçevesinde Değerlendirilmesi Çukurova Üniversitesi Örneği", *Uluslararası Demokrasi Eğitimi Sempozyumu*, 20-21 Mayıs 2004, 114-120, Çanakkale.

DIENER Ed, Guidelines For National Indicators of Subjective Well-Being and Life Satisfaction. *Journal of Happiness Studies* 2006.

ESER Erhan, Sağlıkla İlgili Yaşam Kalitesinin Kavramsal Temelleri. *Sağlıkta Birlik Dergisi* 2006.

ESER Erhan, "Yaşam Kalitesinin Sınıflandırılması ve Sağlıkla İlgili Yaşam Kalitesinin Ölçümü", 1. *Sağlıkta Yaşam Kalitesi Sempozyumu*, 1-5, 8 – 10 Nisan 2004, İzmir.

ERİŞ Hayriye Merve, UZUNEL Umut Duygu ve KORKMAZ Anıl, Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Kalitesi Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi **An Examination of the Levels of University Student's Quality of Life in Terms of Some Variables.**

EPSTEİN Joyce and MCPARTLAND James M., (1976) The concept and measurement of the quality of school life. *American Educational Research Journal*, 13, 15-30.

GÖÇGELDİ Ercan, BABAYİĞİT Mustafa Alpaslan, HASSOY Hür, AÇIKEL Cengizhan, TAŞÇI İlker, CEYLAN Süleyman. Hipertansiyon Tanısı Almış Hastaların Algıladıkları Yaşam Kalitesi Düzeyinin ve Etki Eden Faktörlerin Değerlendirilmesi. *Gülhane Tıp Dergisi* 2008.

İNAL Uygur ve SADIK Fatma (2014). Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Okul Yaşam Kalitesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri*/The Views of Teachers and Students Relating to Elementary Boarding District Schools' Quality of School Life. **Çukurova University. Faculty of Education Journal**.

Karatzias, POWER Kevin George and Swanson, V. (2001). Quality of school life: development and preliminary standardisation of an instrument based on performance indicators in Scottish secondary school. **School Effectiveness And School Improvement**, 12(3), 265-284.

KABETA Mijena, **University Productive Sector Linkages For Quality Of Life Improvement**. Institute Of Distance Education 1999.

MARKS Garry, **Attitudes To School Life: Their Influences and Their Effects On Achievement and Leaving School**. Australian Council For Educational Research 1998; 5:24–26.

MAİDİNSAH Hamihad, SARI Mediha, Hamid K.A., Ibrahim, N.A., and N. Shaadan. (2012). Quality of university life (QUL): A case study of Malay students. **Discovering Mathematics**, 34(2), 15-24.

MİLBRATH Lester W., and DOYNO Victor, (1986). A study of quality of university life: SUNY at Buffalo. **Social Indicators Research**, 19, 173-190.

MOK Magdalena, FLYYN Marcelin, Determinants Of Students' Quality Of School Life: A Path Model. **Learning Environments Research** 2002.

Perry, G. Optimistic Visions And Satisfaction With Life. **The Annual Conference of the Australian Association for Research in Education**, Sydney, 4 – 7 Kasım 2000

Pang, N. S. K. Students Quality Of School Life In Band Five Schools. **Assian Journal of Counseling**, 1998; 6: 76-106

PEREZ Angel Ignacio Gomez, The School: A Crossroad Of Cultures. **Curriculum Studies** 1997.

SARI Mediha, (2012). Empatik sınıf atmosferi ve arkadaşlara bağlılık düzeyinin lise öğrencilerinin okul yaşam kalitesine etkisi. **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi**, 1(1), 95-119.

SARI Mediha, ÖTÜNÇ Eyyüp ve ERCEYLAN Halil (2007). Liselerde okul yaşam kalitesi: Adana ili örneği. **Kuram ve uygulamada eğitim yönetimi**, 50(50), 297-320.

SIRGY M. Joseph, GRZESKOWIAK Stephan, and RAHTZ Don,(2007). Quality of college life (QCL) of students: developing and validating a measure of well being. **Social Indicators Research**, 80(2), 343–360.

ÖZDEMİR Murat, (2012). Üniversite öğrencilerinin okul yaşamının niteliğine ilişkin algılarının cinsiyet ve fakülte değişkenlerine göre incelenmesi. **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi**, 2(2), 225-242.

TERZİ Ali Rıza, Üniversite Öğrencilerinin Fakülte Kültürüne Yönelik Algıları (Giresun Eğitim Fakültesi Örneği). **Milli Eğitim Dergisi** 2007.

Yu, G.B.H., and KİM Jung Hyun (2008). Testing the mediating effect of the quality of college life in the student satisfaction student loyalty relationship. **Applied Research in Quality of Life**, 3 (1), 1-21.

TEZLER

DEMİRKIRAN Serpil, Yaşam Kalitesi ve Sağlık Çalışanları, **Yüksek Lisans Tezi**, SBE Beykent Üniversitesi, İstanbul, 2012:96.

EKELİK GÜLGÜN Filiz, Hemşire Ve Ebelerde Yaşam Kalitesi Ve Yaşam Kalitesi AlgısıAntalya Atatürk Devlet Hastanesi Örneği, **Yüksek Lisans Tezi**, BeykentÜniversitesiSosyalBilimlerEnstitüsüİşletmeYönetimiAnaBilimDalıHastane ve SağlıkKurumlarıYönetimiBilimDalı,İstanbul2014:102.

KANGAL Ayça, Üniversite Yaşam Kalitesi Ölçeğinin Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi Ve Türk Üniversite Öğrencilerine Uyarlanması, **Yüksek Lisans Tezi**, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Antalya 2009.

SALICI Olcay, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Üniversitedeki Yaşam Kalitesine İlişkin Algılarının Demokratik Yaşam Kültürü Çerçevesinde Değerlendirilmesi, **Yüksek Lisans Tezi**, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden EğitimiVeSporAnabilimDalı,Adana2010:112.

SARI Mediha, **Demokratik Değerlerin Kazanımı Sürecinde Örtük Program: Düşük ve Yüksek Okul Yaşam Kalitesi'ne Sahip İki İlköğretim Okulunda Nitel Bir Çalışma, Doktora Tezi**, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Adana 2007.

Savaş Y, Genel Ya da Bölgesel Anestez ile Yapılan Kasık Fıtığı Onarımlarının Uyku ve Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisi, **Yüksek Lisans Tezi**, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Afyon 2009.

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1. Yaşınız? : 18-20 21-23 24-26 27-29

2. Cinsiyetiniz : Erkek Bayan

3. Üniversite :

4. Sınıf : 1. Sınıf 2. Sınıf 3. Sınıf 4. Sınıf

5. Yaşanılan Yer : Aile Yanı Öğrenci Evi Yurt

6. Gelir Düzeyi : Düşük Orta Yüksek

ÜNİVERSİTE YAŞAM KALİTESİ ÖLÇEĞİ

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1. Yaşınız? : ( ) 18-20 ( ) 21-23 ( ) 24-26 ( ) 27-29
2. Cinsiyetiniz : ( ) Erkek ( ) Bayan
3. Üniversite :
4. Sınıf : ( ) 1. Sınıf ( ) 2. Sınıf ( ) 3. Sınıf ( ) 4. Sınıf
5. Yaşanılan Yer : ( ) Aile Yarı ( ) Öğrenci Evi ( ) Yurt
6. Gelir Düzeyi : ( ) Düşük ( ) Orta ( ) Yüksek

Üniversite Yaşam Kalitesi Ölçeği

Sevgili arkadaşlar, Bu ölçek, üniversitenizin size sağladığı ortamın kalitesiyle ilgilidir ve her ifade hakkındaki düşünceniz araştırılmaktadır. Ölçek sonuçları, yalnızca bu konudaki görüşlerinizi belirlemek için kullanılacak, başka hiçbir amaç için bu sonuçlardan yararlanılmayacaktır. Ölçekte, yanıtlanması yaklaşık 15 dakika süren 33 madde bulunmaktadır. Lütfen ifadeleri dikkatle okuduktan sonra, (1) Kesinlikle Katılmıyorum (2) Katılmıyorum (3) Kararsızım (4) Katılıyorum (5) Kesinlikle Katılıyorum Seçeneklerinden size en uygun olanı uygun boşluğa (X) ile işaretleyiniz. Vereceğiniz içten, doğru yanıtlar ve yanıtız madde bırakmamakta göstereceğiniz özen, araştırma için büyük önem taşımaktadır. Yardım ve katkılarınız için teşekkür ederim.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Biraz Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. İlerde bu üniversiteden mezun olduğum için daha kolay iş bulabileceğime inanıyorum.	1	2	3	4	5
2. Üniversitede farklı hobilere sahip öğrencilerin, bu hobilerini geliştirecekleri olanaklar çok sınırlıdır.	1	2	3	4	5
3. Derslerin çoğunda ezbere dayalı bir eğitim yapılmaktadır.	1	2	3	4	5
4. Öğrenci konseyi sorunlarımızı düzenli bir şekilde yönetime iletmektedir.	1	2	3	4	5
5. Üniversitede samimi olduğum çok az dostum var.	1	2	3	4	5
6. Bu üniversiteden mezun olduğum için, toplumdaki saygınlığım diğer üniversite mezunlarından daha az olacak.	1	2	3	4	5
7. Üniversitemin sunduğu spor olanaklarının yeterli olduğunu düşünüyorum.	1	2	3	4	5
8. İmkânım olsa başka bir üniversiteye yatay geçiş yapardım.	1	2	3	4	5
9. Derslerde, genellikle öğrencinin aktif olmasını gerektiren yöntemler kullanılmaktadır.	1	2	3	4	5
10. Üniversitedeki arkadaşlarımla aramızda güzel bir dayanışma vardır.	1	2	3	4	5
11. Dersin işleyişi hakkındaki kararlar, öğrencilerle birlikte alınmaktadır.	1	2	3	4	5
12. Başka üniversitelerde okuyan öğrencilere imreniyorum.	1	2	3	4	5
13. Bu üniversiteden mezun olmanın ilerde iyi bir yaşam kurmamı sağlayacağına inanıyorum.	1	2	3	4	5
14. Üniversitede sinema, tiyatro, konser gibi etkinlikler nadiren düzenlenmektedir.	1	2	3	4	5
15. Sınavlarda genellikle ezbere dayalı sorular sorulmaktadır.	1	2	3	4	5
16. Üniversitemde öğrencilerin yönetimin aldığı kararları eleştirmesi hoş karşılanmaktadır.	1	2	3	4	5
17. Bu üniversiteden mezun olduğumda toplumda hiçbir yaptırım gücüm olmayacak.	1	2	3	4	5

18. Dersini aldığım öğretim elemanlarının çoğu ders dışında da bana yeterince zaman ayrılmaktadır.	1	2	3	4	5
19. Öğrenciler arasındaki iletişimi çok yüzeysel buluyorum.	1	2	3	4	5
20. Sosyo-kültürel ve sportif faaliyetler için gereken alt yapı olanakları oldukça sınırlıdır.	1	2	3	4	5
21. Öğretim elemanlarının çoğu derslerde tek bir ders kitabını izlemektedir.	1	2	3	4	5
22. Üniversitenin işleyişi ile ilgili kararlar alınırken öğrencilerin görüşleri sorulmamaktadır.	1	2	3	4	5
23. İlerde yüksek lisans ve doktora yapmak istesem bu üniversiteyi tercih etmem.	1	2	3	4	5
24. Öğretim elemanlarının çoğunun düşüncelerime saygı duyduklarını hissedirim.	1	2	3	4	5
25. Öğrencilerin değerlendirilmesinde, derslerden aldıkları notlar kadar bireysel gelişimleri de önemsenmektedir.	1	2	3	4	5
26. Üniversitedeki arkadaşlarımla sırlarımı rahatlıkla paylaşıyorum.	1	2	3	4	5
27. Kendileriyle ilgili kararlar alınırken öğrencilerin görüşleri yeterince dikkate alınmaktadır.	1	2	3	4	5
28. Bu üniversitede iyi bir eğitim aldığım için, meslek hayatımda çok başarılı olacağıma inanıyorum.	1	2	3	4	5
29. Üniversitede öğrencilerin sağlık sorunlarına yönelik her türlü olanak vardır.	1	2	3	4	5
30. Ben hata yapsam bile öğretim elemanları beni küçük düşürecek sözler söylemezler.	1	2	3	4	5
31. Öğretim elemanlarının çoğu, mesleki açıdan öğrencilere iyi birer örnek olmaktadır.	1	2	3	4	5
32. Öğrenci temsilcileri yönetimin istediği kişiler arasından seçilmektedir.	1	2	3	4	5
33. Çoğu öğretim elemanın, derslerde öğrencilerden ne beklediğini tam olarak anlayabilmiş değilim.	1	2	3	4	5

ÖZGEÇMİŞ

1991 Aralık ayında Konyada dünyaya geldi. İlköğretim ve lise hayatını Konya'da tamamladıktan sonra 2009 yılında Antalya Akdeniz Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğretmenlik bölümüne başladı.

Küçük yaşta başlayan yüzme branşı sporculuk hayatına üniversiteye başlamasıyla birlikte Triatlon sporuna geçiş yapmış ve 5 sene lisanslı olarak Federasyon tarafından ve özel düzenlenen müsabakalara katılıp çeşitli başarılar elde etmiştir. Üniversite yıllarında Alman federasyonunca verilen önce gümüş daha sonra altın bröve cankurtaranlık eğitimiyle sertifika almaya hak kazanmıştır. Üniversite 2. Sınıfta Erasmus staj hareketliliği kapsamında Almanya Bochum Ruhr Üniversitesi Spor Akademisinde Erasmus Stajı yapmış, 3. Sınıf yaz döneminde Amerika Washington Eyaletinde 4 ay kalarak yüzme eğitmeni ve cankurtaran olarak çalışmıştır. Üniversite yıllarında sporculuk hayatına ve öğrenimine devam ederken, CMAS 2* dalgıç sertifikası, THK tarafından düzenlenen temel seviye paraşüt sertifikası, Özel bir kurs tarafından düzenlenen yamaç paraşüt sertifikası ve daha birçok eğitimler ile kendisini geliştirmiştir.

Üniversitenin 2013 yılında bitirmesiyle birlikte İstanbul'da Milli eğitime bağlı olarak öğretmenlik görevine başlamış ve halen devam etmektedir.